REDAKCJA
i ADMINISTRACJA:
Kraków, Rynek Główny 30
Telefony redakcji: 556-63; 585-10; — Telefon administracji 585-10; — wewn. 23
Sekretariat redakcji - czynny w godzinach 10—12, 18—19
Administracja czynna w jedz od 9—10, w soboty od 9—15

Dziś 8 stron
Cena 3 zł

NAPRZÓD

ORGAN POLSKIEJ PARTII SOCJALISTYCZNEJ

Rok 56 — Kraków, 9 listopada 1947 r. — Nr. 307

PEPESOWCY Z FRANCJI do tow. Premiera

WARSZAWA — Na ręce premiera Józefa Cyrankiewicza wpłynęła do Sekretariatu Generalnego CKW PPS depesza następującej treści:

„3 zjazd PPS we Francji przesyła Premierowi Rządu Rzeczypospolitej i Generalnemu Sekretarzowi Partii wyrazy najgłębszej solidarności w jego walce z urzeczywistnieniem w Polsce haseł socjalizmu".

Przeciw zakusom „Bloku Zachodniego" i rodzimej reakcji

Jednolity front lewicy

montują socjaliści włoscy

RZYM. Po trzydniowych obradach kierownictwo włoskiej partii socjalistycznej wydało komunikat, w którym stwierdza, że socjalistyczna grupa parlamentarna „będzie w dalszym ciągu demaskować współpracę partii chrześcijańsko-demokratycznej z siłami kapitalistycznymi, oraz dążyć do utworzenia rządu, reprezentującego wszystkie partie demokratyczne".

Włoska partia socjalistyczna — podkreśla się w komunikacie — dołoży wszelkich starań, aby doprowadzić do jednolitego frontu lewicy we Włoszech.

Krytykując politykę partii chrześcijańsko- demokratycznej komunikat stwierdza, że obecne kierownictwo tej partii sprowadziło ją na coraz bardziej reakcyjną pozycję.

Pertraktacje w tej sprawie, donosi komunikat włoskiej partii socjalistycznej, obejmą szereg ugrupowań politycznych od demokratycznej partii pracy aż do lewicowych ugrupowań katolickich.

Komitet wykonawczy włoskiej partii socjalistycznej przekaże następnie wyniki pertraktacji w sprawie jednolitego frontu lewicy swemu komitetowi centralnemu.

RZYM. Z okazji rocznicy Rewolucji Październikowej przemawiał w czasie uroczystości zorganizowanych w Rzymie przywódca włoskiej partii socjalistycznej — Pietro Nenni. Nenni m. in. powiedział: „My socjaliści jesteśmy pewni, że usiłowania wzniecenia trzeciej wojny światowej podjęte przez te koła z obozu faszystowskiego, które liczą na zemstę, nie powiodą się z dwu przyczyn:

Związek Radziecki prowadzi politykę pokojową,

Wszystkie narody będą zwalczać partie zmierzające do wojny". y

W dalszym ciągu swego przemówienia Nenni krytykował politykę rządu chrześcijańsko-demokratycznego, który zamierza włączyć Włochy do bloku zachodniego, aby uczynić Italię terenem walk.

„Pragniemy bronić polityki neutralności naszego kraju" — oświadczył na zakończenie Nenni.

Parlament Zachodnich NIEMIEC

Nowy manewr ANGLOSASÓW

LONDYN (SAP). — Waszyngtoński korespondent brytyjskiego dziennika konserwatywnego „Daily Mail" donosi, że W. Brytania i Stany Zjednoczone porozumiewały się w sprawie utworzenia na początku przeszłego roku parlamentu niemieckiego w anglo-amerykańskiej strefie okupacyjnej.

Parlament ten zostanie utworzony w razie niepowodzenia [illegible] granicznych. Zdaniem korespondenta — decyzje w tej sprawie powzięte zostały w czasie rozmów przeprowadzonych przez lorda Inverchapela i Wiliama Stranga, politycznego doradcę brytyjskiego w Niemczech z przedstawicielami amerykańskiego ministerstwa spraw zagranicznych.

Raport 19-tu ekspertów odsłania karty

Kapitulacja polityczna i gospodarcza – oto cena „pomocy" USA

Trojki amerykańskie mają sprawować najwyższą kontrolę

NOWY JORK. — W Waszyngtonie opublikowano raport komisji 19 ekspertów amerykańskich, którzy rozpatrywali sprawozdanie konferencji 16 w sprawie planu Marshalla. Raport obejmuje 2 tomy maszynopisu został przesłany już Tru[illegible]

Eksperci proponują utworzenie specjalnego organu, który by z ramienia i pod ścisłym nadzorem Kongresu zajmował się realizacją pomocy amerykańskiej, a w szczególności badałby zapotrzebowania i zapotrzebowania na pomoc, organizował zakup towarów w Ameryce i ich rozdział. Ponadto w każdym kraju, który by otrzymywał pomoc amerykańską, działałyby 5-osobowe komisje, w skład których wchodziłoby po 3 obywateli amerykańskich. Formalnie zadaniem ich byłaby kontrola nad zużyciem pomocy amerykańskiej i wykorzystaniem jej dla akcji odbudowy danego kraju.

Obserwatorzy neutralni, komentując raport Komisji, podkreślają, że przyjęcie powyższych zasad oznacza dla krajów korzystających z pomocy, całkowite poddanie się pod gospodarcze i polityczne kierownictwo USA. „Trójki" amerykańskie, urzędujące na obszarze danego kraju, byłyby czynnikiem decydującym, narzucającym swe decyzje poszczególnym rządom.

Kto będzie zaproszony na konferencję pokojową z Niemcami?

Sprawa centralnego rządu niemieckiego

przedmiotem obrad Małej Czwórki

LONDYN. — Na drugim posiedzeniu zastępcy ministrów spraw zagr. 4-ch mocarstw rozpatrywali szereg kwestii odnośnie traktatu pokojowego z Niemcami.

Delegat ZSRR domagał się dopuszczenia Albanii na konferencję pokojową z Niemcami. Wniosek ten poparła Francja sprzeciwiły mu się jednakże USA i W. Brytania.

W drugim punkcie obrad delegat radziecki stojąc na stanowisku jedności politycznej Niemiec, wysunął problem stworzenia tymczasowego rządu centralnego w Niemczech który by rozpoczął swą działalność przed podpisaniem traktatu pokojowego. Koncepcje utworzenia rządu centralnego skrytykował delegat brytyjski.

Następnie omawiano sprawę udziału Chin w konferencji jako mocarstwa zapraszającego, na co nie zgodził się delegat radziecki, który zaproponował, by w konferencji pokojowej z Niemcami wzięły udział 4 wielkie mocarstwa i 9 innych państw, które walczyły zbrojnie przeciw Rzeszy.

Delegat amerykański postawił wniosek o dopuszczenie do konferencji wszystkich 55 krajów, które wypowiedziały wojnę Niemcom. Wniosek ten spotkał się z krytyką przedstawiciela Francji, który wskazał, że debaty takiej konferencji przeciągnęłyby się zbyt długo.

Następne posiedzenie Małej Czwórki odbędzie się w poniedziałek.

Jak za [illegible]

Policja włoska atakuje manifestację robotników

RZYM. — W czasie zebrania zorganizowanego przez socjalistów i komunistów włoskich z okazji 30 rocznicy Rewolucji Październikowej, wiele osób zostało rannych lub kontuzjowanych z powodu nieoczekiwanego ataku policji, który nie znajduje żadnego usprawiedliwienia.

Oświadczenie amb. Lange

NOWY JORK. — Na posiedzeniu komisji politycznej dr Lange wysunął ponownie propozycję polską, zgłoszoną i odrzuconą uprzednio przez Radę Bezpieczeństwa, aby stali członkowie Rady zebrali się w celu osiągnięcia porozumienia w kwestii przyjęcia nowych członków.

Lange oświadczył, że Polska pragnęłaby nawet, aby tego rodzaju [illegible] członkom Rady zalecona przez Zgromadzenie Generalne.

Polak wiceprzewodniczącym UNESCO

MEXICO CITY — Były meksykański minister oświaty, Gual Vidal obrany został w piątek jednogłośnie [illegible]wodniczącym drugiej konferencji Unesco. Szef delegacji polskiej, Wierblowski został jednym z 7 wiceprzewodniczących obok przedstawicieli Belgii, Indii, Libanu, Peru, USA i Brazylii.

**WOJEWÓDZKI KOMITET PPS
MIEJSKI KOMITET PPS**

wzywa do wzięcia udziału w zgromadzeniu publicznym pod hasłem:

PPS W WALCE O POKÓJ I POSTĘP

w niedzielę, 9 listopada br. o godzinie 9.30 w sali kina „Świt" [illegible] Sejmu Ustawodawczego

TOW. STANISŁAW SZWALBE
Przewodniczący Rady Naczelnej PPS.

Za wiedzą Amerykanów

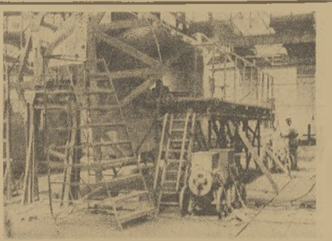
Wybryki Niemców

wysiedlonych z Sudetów

PRAGA — Prasa czeska wszystkich odcieni politycznych ostro krytykowała ostatnio politykę władz amerykańskich w Zachodnich Niemczech wobec wysiedlonych z Czechosłowacji Niemców sudeckich.

W strefie amerykańskiej powstało szereg organizacyj wysiedlonych, które rozwijały działalność rewizjonistyczną i głosiły hasła odwetu.

Ambasada amerykańska opublikowała obecnie oświadczenie, w którym podkreśla dążenie władz amerykańskich do zasymilowania przesiedleńców z ludnością osiadłą, przyznaje jednak, że wśród wysiedleńców działa za zezwoleniem zarządu okupacyjnego organizacja, która rzekomo zajmuje się akcją charytatywną.

Fabryka wagonów we Wrocławiu — Inż. Wychowski opracował t. zw. taśmowy montaż tendrów parowozowych polegający na składaniu i opracowaniu zasadniczych elementów tendra, na przyrządzie pozwalającym przesuwać się w czasie produkcji; obracającym się dookoła osi. Tylko fachowiec zrozumieć może jak wielkie to daje ułatwienie pracy, jak bardzo skraca czas wykonania tendra i ile zaoszczędza pieniędzy. Projekt inż. Wychowskiego znalazł już zastosowanie w pracy i stanowi [illegible] techniczną. Na zdjęciu zawieszony na szynach tender na [illegible]

Dnia 23.10. wypadała 130 rocznica założenia przez księdza Jakuba Falkowskiego Instytutu Głuchoniemych i Ociemniałych w Warszawie. Na [illegible] szewski w instytucie Głuchoniemych ..

Przyjęcie w ambasadzie ZSRR

z okazji święta Rewolucji

WARSZAWA. — W dniu 7 b. m. w salonach Ambasady Radzieckiej w Warszawie ambasador ZSRR Wiktor Z. Lebiediew z małżonką, z okazji święta narodowego ZSRR w 30 rocznicę Rewolucji Październikowej wydał przyjęcie, na które przybyli licznie przedstawiciele rządu, korpusu dyplomatycznego, wojska, duchowieństwa, świata naukowego, literackiego i artystycznego stolicy.

Pierwszy rejs tankowca polskiego

z perską naftą

WARSZAWA — Centrala produktów naftowych otrzymała wiadomość z portu Abadan w Zatoce Perskiej, iż w dniu 4 b. m. odpłynął stamtąd polski tankowiec „Karpaty" z ładunkiem około 8.700 ton naftowej ropy perskiej. Przyjazd tankowca do Gdańska spodziewany jest około 1 grudnia b. r.

Jest to pierwszy rejs polskiego tankowca z ropą perską. Tankowiec „Karpaty", po wyładowaniu w Gdańsku, powróci do Abadan po następny ładunek perskiej ropy naftowej.

Wieś polska składa egzamin

WARSZAWA. — W dniu 6 b. m. odbył się zjazd woj. pełnomocników Rządu do spraw podatku gruntowego z udziałem ministra Aprowizacji. Obrady poświęcone były omówieniu wyników wpłat podatku gruntowego w zbożu za m. październik.

Min. Lechowicz, oceniając rezultaty wpływów zboża na poczet podatku gruntowego, oświadczył, że w skali krajowej przekroczyły one o 15 proc. planowaną na miesiąc październik kwotę 180 tys. ton zboża.

Ofensywa w Chinach

Wojska komunistyczne idą naprzód

PARYŻ — Agencja France Presse donosi z Nankinu, że silne oddziały chińskich wojsk komunistycznych rozpoczęły natarcie w kierunku miasta Ar-Szaa, położonego 110 km na południe od Mukdenu. Również od wschodu oddziały chińskich wojsk komunistycznych zbliżają się do Mukdenu i zajęły miasto Penki.

W telegraficznym SKRÓCIE

MORAWSKA OSTRAWA — Górnicy ostrawsko - karwińskiego Zagłębia Węglowego przesłali [illegible] premiera Czechosłowacji rezolucję przeciw przewlekaniu kryzysu politycznego w Słowacji.

PARYŻ — Dowództwo greckiej armii demokratycznej donosi o zaciętych walkach w Grecji Północnej oraz na Peloponezie, w [illegible] których nieprzyjaciel stracił [illegible] nad 180 żołnierzy zabitych i [illegible]nych.

ATENY — Król grecki Paweł nagle zachorował. Według [illegible] twierdzonych pogłosek król zaraził się cholerą.

NOWY JORK — Do Afryki wyjechała z USA ekspedycja [illegible] kowa uniwersytetu kalifornijskiego, która przeprowadzi kosztem pół [illegible] liona dolarów badania antropologiczne i archeologiczne w Egipcie.

ADDIS ABEBA — Abisyński wiceminister spraw zagranicznych wyjechał do Londynu celem przedstawienia na konferencji Małej Czwórki poglądu swego rządu na [illegible]

Rozkaz marszałka Bułganina

z okazji Święta Rewolucji Październikowej

MOSKWA (PAP). — Minister sił zbrojnych ZSRR Bułganin ogłosił z okazji 30 rocznicy Rewolucji Październikowej rozkaz dzienny do armii radzieckiej. W rozkazie minister Bułganin podkreśla, że 30 lat temu robotnicy rosyjscy, pod przewodnictwem partii Lenina — Stalina, obalili rządy kapitalistów i obszarników i po raz pierwszy w historii założyli radzieckie państwo socjalistyczne.

Pod kierownictwem genialnego Stalina naród radziecki i jego siły zbrojne potrafiły nie tylko obronić niezależność ojczyzny, ale też rozbiły doszczętnie wojska Niemiec faszystowskich i odniosły niespotykane w historii zwycięstwo.

Niemcy faszystowskie i imperialistyczna Japonia, które były główną [illegible] reakcji światowej, zostały doszczętnie rozbite. Znaczenie i autorytet międzynarodowy Związku Radzieckiego, który odegrał główną rolę w pokonaniu faszy[illegible] bitnie wzrosły. Z walki przeciwko faszyzmowi zrodziły się państwa [illegible] wej demokracji ludowej.

Obecnie podżegacze do nowej wojny dążą do zjednoczenia [illegible] reakcji światowej, rozbitych w [illegible] wojny, do utrwalenia pozycji kapitalizmu i do rozpętania nowej wojny dla pokonania socjalizmu i demokracji. Dobrze by było, gdyby [illegible] podżegacze wojenni przypomnieli sobie haniebny koniec swych poprzedników — niemieckich i japońskich imperialistów.

Zadaniem radzieckich sił zbrojnych jest zdecydowana obrona pokoju i pracy pokojowej narodu radzieckiego. Radzieckie siły zbrojne muszą czuwać nad zabezpieczeniem interesów państwa radzieckiego i stać na straży granic ojczyzny.

Dowódcy armii radzieckiej muszą korzystać z doświadczeń wojskowych wielkiej wojny o wolność, muszą wykazywać inicjatywę w wykonaniu swych zadań i stale pogłębiać swe wiadomości wojskowe i polityczne oraz stale doskonalić wyszkolenie i wychowanie powierzonych sobie oddziałów.

Pod przewodnictwem partii komunistycznej i Wielkiego Stalina [illegible]ród radziecki kroczył po drodze [illegible]kreślonej przez Lenina do wielkie[illegible] zwycięstwa komunizmu [illegible] naszym kraju — oświadczył [illegible]szałek Bułganin.

W dniu 30 rocznicy Wielkiej [illegible]wolucji Październikowej rozkazuję oddać 30 salw artyleryjskich [illegible] stolicy Związku Radzieckiego, [illegible] stolicach wszystkich republik związkowych oraz w bohaterskich miastach Leningradzie, Stalingradzie, Sewastopolu i Odesie.

Układ polsko-jugosłowiański

o wymianie towarowej

BELGRAD. (PAP) — Pertraktacje handlowe, prowadzone przez polską delegację, zakończyły się pomyślnie. W rezultacie rozmów, które się odbyły w atmosferze serdecznej przyjaźni, podpisano dnia 7 listopada dodatkowy układ o wymianie towarowej, oraz umowę płatniczą.

Na mocy tego układu Jugosławia dostarczy Polsce pewną ilość zboża.

Prywatne pomysły p. Byrnesa

przeszkadzają współpracy międzynarodowej

WASZYNGTON. (ZAP) — Były min. spraw zagran. USA J. Byrnes wysunął projekt zwołania konferencji pokojowej [illegible] początek przyszłego roku z udziałem wszystkich narodów zjednoczonych. Każde z wielkich mocarstw miałoby opracować własny projekt traktatu pokojowego z Niemcami, który by następnie poddany został głosowaniu. Większość przynajmniej dwu trzecich głosów zadecydowałaby o przyjęciu traktatu.

W wypadku gdyby Związek Radziecki odmówił udziału w takiej konferencji, według Byrnes'a, mocarstwa zachodnie zawarłyby 40-letni pakt pomocy, który by zabezpieczył je przed niebezpieczeństwem odrodzenia się nowego militaryzmu nie[illegible]eckiego.

Przez radio ONZ

Wyszyński o podżegaczach wojennych

NOWY JORK. (SAP) — Wice - minister Andrzej Wyszyński wygłosił krótkie przemówienie przez radio ONZ.

W przemówieniu tym min. Wyszyński podkreślił, że jednogłośna uchwała Ogólnego Zgromadzenia ONZ przeciwko podżegaczom wojennym jest w pewnej mierze kompromisowa, gdyż nie wymienia podżegaczy, czego Zw Radziecki życzyłby sobie specjalnie. Mimo, że nie postawiono kropek nad wszystkimi [illegible] tej uchwały, to jednak Związek Radziecki jest zadowolony z pierwszej klauzuli tej rezolucji, potępiającej propagandę, zmierzającą do wywołania nowej wojny.

Kończąc swe krótkie przemówienie, wice - minister Wyszyński zapewnił raz jeszcze, że Związek Radziecki wiernie i stale walczy o pokój i bezpieczeństwo narodów świata, jest obrońcą międzynarodowej współpracy i będzie nadal prowadzić walkę przeciw propagandzie wojennej i przeciw podżegaczom do wojny.

Koszty planu Marshalla

przerzucone na Bank Międzynarodowy

WASZYNGTON — Na swym najbliższym posiedzeniu Kongres USA zajmie się sprawami, wynikającymi [illegible] t. zw. planu Marshalla, jak rów[illegible]eż problemem walki z inflacją.

Prez. Truman podkreślił, że stały wzrost cen w USA i malejąca [illegible]tość dolara pochłania w znacznej mierze wartość pożyczek, przyznawanych zagranicy. Min. Marshall ma referować swe poglądy na temat pomocy amerykańskiej dla niektórych państw europejskich [illegible] dzeniu połączonych komisji Kongresu w poniedziałek.

W Waszyngtonie daje się zauważyć tendencje przerzucenia ciężarów finansowych ewentualnych pomocy z ministerstwa skarbu USA [illegible]stytucje międzynarodowe, a zwłaszcza na Bank Eksportowo-Importowy. Komisja ekonomiczna Izby [illegible]prezentantów zwróciła się z apelem do Banku Międzynarodowego o finansowanie włoskich i francuskich zakupów surowcowych w Ameryce.

Katastrofy wskutek mgły

LONDYN (SAP). — Wskutek panującej we czwartek w całej Anglii gęstej mgły, wydarzyły się trzy wypadki kolejowe.

W wypadku w Montspur Park zostało zabitych cztery osoby a 30 rannych. Dwa pociągi zderzyły się w pobliżu stacji Herne Hill. Podobno są dwie osoby zabite, 8 ciężko rannych, a 20 lżej.

W pobliżu dworca Euston w Londynie pociąg pasażerski wpadł na pociąg towarowy Dotychczas stwierdzono, że 30 osób jest [illegible]

Gęsta mgła utrudnia niesłychanie pracę ekip ratowniczych.

Grecka armia Ludowa wkracza do Amphissy

[illegible] niedziałek przedmieścia miasta Amphissa (w pobliżu gór Parnasu), około 140 km, na pln. zachód od [illegible]

[illegible]

Tow. wicemarszałek Szwalbe

na odprawie aktywu spółdzielczego w Krakowie

(A) Wczoraj w sali konferencyjnej „Społem" w Krakowie odbyła się odprawa aktywu spółdzielczego WK PPS Z terenu województwa krakowskiego. W odprawie wziął udział wice - marszałek Sejmu, [illegible] Stanisław Szwalbe, który [illegible] głosił referat, omawiający ak[illegible]alne zagadnienia spółdzielcze [illegible] obliczu dokonywanych i przewidywanych przemian strukturalnych w ruchu spółdzielczym.

Pocztowcy Pepesowcy

obradują

(K) Dzisiaj w Krakowie, w gmachu Partii, odbywa się 2 zjazd delegatów sekcji pocztowych PPS okręgu krakowskiego.

W programie przewidziane są referaty przedstawicieli władz partyjnych, sprawozdanie ustępujących przedstawicieli sekcji okręgowej, wybór nowych władz sekcji okręgowej pocztowców w [illegible]

Z PRASY ZAGRANICZNEJ

Międzynarodówka z San Sebastian

Wiadomość o powołaniu biura informacyjnego partyj komunistycznych i robotniczych została przez prasę prawicową na Zachodzie przyjęta, jako „niezbity dowód" agresywnych zamiarów komunistów krajów, reprezentowanych na naradzie. Równocześnie jednak pomija się milczeniem inną naradę, która odbyła się jeszcze przed konferencją warszawską w gościnnych progach gen. Franco. Dzięki dziennikowi frankistowskiemu „El Mundo" dowiadujemy się:

El Mundo

„Katolicy różnych krajów zebrali się ostatnio w San Sebastian Delegaci zajmowali się zagadnieniem „środków i metod, jakimi katolicy mogliby skutecznie interweniować w stosunkach międzynarodowych".

Dyskusja szła w trzech zasadniczych kierunkach: ułożenia programu wspólnej akcji katolików całego świata; podjęcia przez intelektualistów katolickich misji odnowienia jedności filozofii chrześcijańskiej; zorganizowanie pomocy materialnej dla realizacji powyższych celów."

Jaki jednak był cel istotny konferencji w San Sebastian? Ujawnił go profesor Leclercq, przewodniczący delegacji belgijskiej:

„Profesor Leclercq zaproponował utworzenie Katolickiej Międzynarodówki; a Francuz prof. Dauphin-Maurier omówił to zagadnienie z punktu widzenia gospodarczego."

„Mundo" nie podaje, czy w San Sebastian doszło do utworzenia międzynarodowej organizacji katolickiej o charakterze niewątpliwie politycznym. O takich rzeczach mówi się niechętnie, zresztą w obecnej sytuacji międzynarodowej podanie do wiadomości tego faktu byłoby grubą niezręcznością. Że jednak w San Sebastian doszło do uzgodnienia pewnych akcji, o tym świad[illegible] ostatnie posunięcia kół katolickich i klerykalnych w różnych krajach. Posunięcia te budzić muszą poważne zastrzeżenia. Podobnie, jak zastrzeżenie, budzi wybór miej[illegible] konferencji — San Sebastian i patronat gen Franco nad sanse[illegible]ńskim zebraniem.

Daily Express

organ konserwatywny zdobywa się [illegible] obiektywną ocenę obecnej sytuacji politycznej Anglii. Dziennik [illegible] widocznie zaniepokojony wzrastającą zależnością W. Brytanii od USA, i w związku z tym radzi:

„Wielka Brytania powinna w odbudowie liczyć przede wszystkim na własne siły. Równocześnie powinna zacieśniać możliwie najenergiczniej więzy gospodarcze ze Związkiem Radzieckim. Oba nasze kraje mogą wzajemnie przyjść sobie z istotną pom[illegible]ą.

Dalszym celem polityki brytyjskiej winno być dążenie do przywrócenia bliskich stosunków, jakie przed tym łączyły wielkich Atlantów, zwłaszcza w okresie wojny. Stosunki te osłabły w [illegible]tek nieufności i nierozważnych aktów, co w rezultacie stanowi wielką pokusę dla mąciciel[illegible] pokoju..."

Katastrofa kolejowa w Szwecji

SZTOKHOLM (SAP) — We środę wydarzyła się na stacji kolejowej Tingstad, w pobliżu Goeteborgu (Gothenburga), wielka katastrofa kolejowa.

Z powodu gęstej mgły pociąg towarowy zderzył się w pełnym biegu ze stojącym na stacji pociągiem złożonym z cystern naftowych Wskutek zderzenia wybuchł pożar, który przerzucił się natychmiast na [illegible] siednim torem. Pasażerowie poczęli w panice wyskakiwać z wagonów, dostając się w obszar objęty płomieniami.

Liczba ofiar nie została dotychczas ustalona. Straż ogniowa, [illegible]sko, policja i [illegible] rały się zlokalizować pożar i [illegible]wać rannych.

Maszynista pociągu [illegible] zginął na miejscu.

K. Łaskowski

Stosunek PPS do lewicy socjalistycznej

Polska Partia Socjalistyczna od samego jej zarania a więc od przeszło pół wiekowego żywota, była partią rewolucyjną. Były niewątpliwie okresy, że w partii ścierały się różne prądy, które nie pozwalały jej na taki rozmach na jaki nas stać było, biorąc pod uwagę szeroką bazę operacyjną na jakiej zawsze opierała się PPS — tj. na klasie robotniczej.

Opierając się na robotnikach to nie znaczy wcale, że nie mieliśmy w swych szeregach inteligencji, owszem mieliśmy inteligencję, lecz nie liczną, bo żeby być socjalistą w ustroju kapitalistycznym, to trzeba być odważnym człowiekiem z pewną dozą poświęcenia dla sprawy a tej odwagi u naszej inteligencji nie było.

I dlatego właśnie, że partia nasza w 95 proc. składała się z robotników, dlatego w partii tej nie była mile widziana kompromisowość, która jednak niekiedy musiała być stosowana. Robotnicy — członkowie naszej partii zawsze są lewicowymi socjalistami, bo tu ich pociąga instynkt klasowy, marksistowska nauka, wrogi stosunek do tego co jest kapitalizmem i ustrojem burżuazyjnym. Obserwujemy jednak w świecie, że nie wszystkie partie socjalistyczne, postępują tak, jak tego wymaga potrzeba dzisiejszego okresu historycznego w jakim się znajdujemy jako pokolenie.

W Anglii, rządzonej przez Partię Pracy, osiągnięto niewątpliwie pewne rezultaty, przez znacjonalizowanie przemysłu węglowego, lecz proces ten został zatrzymany przez politykę dolarową. Czyli brak jest tej determinacji. Kapitalizm nie będzie pomagał rozwijaniu się socjalizacji kraju, lecz odwrotnie i dlatego trzeba się będzie wkrótce zdecydować na ostrzejsze cięcie i stanąć po jednej stronie barykady, czyli siedzieć tylko na jednym stołku.

I we Francji widzimy, że kraj ten wcale nie wyciągnął należytych wniosków z minionej wojny, która przecież dała nam tyle nauki i doświadczenia. Socjaliści francuscy muszą przecież nareszcie zrozumieć, że bliższa jest koszula ciała, a więc bliższy nam jest ruch komunistyczny, niż jakikolwiek inny ruch o charakterze prokapitalistycznym. Ameryka marshallowska nie pożyczy pieniędzy za darmo, trzeba będzie gdzieś ustąpić, z czegoś zrezygnować, a my rezygnować nie powinniśmy.

Stąd jasny wniosek, że trzeba się dogadać z partią komunistyczną obmyślić wspólny plan działania, przyspieszyć ten proces konsolidacji ruchu robotniczego w jednolitym froncie. Kapitaliści amerykańscy stosują wszędzie jednakową politykę. Politykę podstępu i szantażu politykę podporządkowania sobie całego świata. Dąży się do zlikwidowania prądów wolnościowych wśród narodów, do zgniecenia ruchów rewolucyjnych w świecie, do opanowania i podporządkowania pod swoją komendą całego świata. To jest właśnie celem wytkniętym celem imperialistycznego kapitału amerykańskiego. I dlatego zadaniem ruchu socjalistycznego, ruchu lewicowego w skali międzynarodowej, jest jak najszybsze przeciwstawienie się tej złowrogiej koncepcji i wytworzenie takiej siły, która nie tylko, że nie dopuści do zrealizowania planów marshallowskich, ale przystąpi do ataku w skali międzynarodowej, aby rachuby te zostały sparaliżowane, a pozycje przeciwnika zdobyte. Z tych też względów Polska Partia Socjalistyczna wita z zadowoleniem te zdrowe odruchy lewicowe w partiach socjalistycznych, które nie dały się sprowadzić na manowce i mocno stoją przy koncepcji takiej, jaką sobie obrała nasza PPS, tj. przy koncepcji jednolitego frontu.

Ta właśnie koncepcja zdaje u mas egzamin, a wyniki będą niewątpliwie tym szybciej osiągane, im prędzej potrafimy oczyścić nasze bazy partyjne z elementów sekciarskich, oraz ustalimy uczciwe podchodzenie obu partnerów do siebie.

Ostatnie uchwały CKW PPS wysuwają postulat zespolenia sił lewicy socjalistycznej w skali międzynarodowej na drodze do stworzenia współpracy całego proletariatu, a więc wspólnie z komunistami, we wszystkich państwach.

Czas nagli świat, aby otrząsnąć się jak najprędzej z tych wszystkich przesłanek, które nie zdały egzaminu życiowego a często były balastem niepodanym w ruchu socjalistycznym i wejść na drogę realizmu. Trzeba zrozumieć ten proces dziejowy, który odbywa się w naszych oczach, w którym my jesteśmy uczestnikami jako żywi ludzie. „My nowe życie stworzymy sami i nowy zaprowadzimy ład".

Trzecie ostrzeżenie

pod adresem podżegaczy wojennych

W godzinę po przemówieniu min. Mołotowa, wygłoszonym w Moskwie z okazji 30 Rocznicy Rewolucji Paźdz., tekst tego przemówienia znany już był i żywo komentowany w kołach politycznych ONZ w Lake Success. Według depesz, otrzymanych z Ameryki, w kołach tych najsilniejsze wrażenie zrobił ten ustęp przemówienia min. Mołotowa, w którym wyśmiał on rachuby kół imperialistycznych, które swą politykę związały z „tajemnicą" bomby atomowej, z tajemnicą, która — jak stwierdził Mołotow — nie istnieje.

Ta reakcja w Ameryce świadczy o wielkiej naiwności pewnych polityków, którzy, jak widać, rzeczywiście sądzili, iż technika amerykańska jest tak doskonała i niedościgła, że może zapewnić imperialistom monopol na najnowsze zdobycze wiedzy ludzkiej.

A przecież nie brakowało ostrzeżeń uczonych całego świata, między innymi, brytyjskich i amerykańskich, że „tajemnica bomby atomowej" jest złudzeniem. I jest rzeczą bardzo charakterystyczną, że ostrzeżenie to powtórzył właśnie wczoraj wice - premier rządu brytyjskiego, labourzysta, Herbert Morrison.

Wydaje się, że amerykańscy podżegacze wojenni powinni zwrócić baczniejszą uwagę również na inne fragmenty przemówienia Mołotowa. Mianowicie na podkreśloną wolę ZSRR walki o pokój wspólnie z innymi, miłującymi pokój narodami, oraz na przestrogę, że rozpętanie wojny sprowadziłoby klęskę właśnie na kapitalizm.

„Należy sądzić — powiedział Mołotow — że kapitalizm nie jest zainteresowany w przyśpieszeniu swej własnej katastrofy."

Niedawno delegaci 57 Narodów Zjednoczonych uchwalili rezolucję, potępiającą podżegaczy wojennych. Stało się to na wniosek delegacji radzieckiej, chociaż Stanom Zjednoczonym udało się przy pomocy „maszyny do głosowania" usunąć z wniosku radzieckiego wyraźne potępienie, jako podżegaczy wojennych — właśnie USA, Grecji i Turcji. Świadczy to niezbicie, że ludy całego świata wojny nie chcą i nawet podżegacze wojenni nie mają odwagi sprzeciwić się jawnie tej powszechnej woli.

Tak więc imperialiści zachodni zostali ostrzeżeni trzykrotnie Wyrokiem Trybunału Norymberskiego, jednomyślną uchwałą ONZ i przestrogą Mołotowa, opartą o logikę historycznego rozwoju wydarzeń. Jeśli im to nie wystarczy, można będzie powiedzieć, że są oni zaiste upartymi samobójcami. (j. w.)

Z naszego stanowiska

Mobilizacja w obronie postępu i pokoju

Partia nasza organizuje w całym kraju wiece pod hasłem: „PPS walczy o pokój i postęp." szczę nie został podpisany pakt. Niedawno przestały na frontach bojowych grać armaty, je pokojowy z Niemcami, a już znajdują się na świecie podżegacze wojenni, którzy chcieliby znowu postawić narody przeciwko sobie, uzbroić je i pchnąć do walki.

Po pierwszej wojnie światowej narody próbowały zrzucić z siebie jarzmo kapitalistycznego ucisku. Udało się to jedynie w Rosji Radzieckiej olbrzymim i krwawym wysiłkiem całego narodu. Wszędzie indziej nastąpiły jedynie pewne odchylenia od starych, kapitalistycznych szlaków rozwojowych, wyrażające się w rozbudowie ustawodawstwa socjalnego, 8-mio godzinny dzień pracy stał się osiągnięciem omal powszechnym, rozszerzono zakres ubezpieczeń, rozbudowano szkolnictwo. W jednych krajach te odchylenia od kapitalistycznej drogi były większe, w innych mniejsze, ale zasadnicza tendencja była wyraźna.

Niestety nawet te drobne oznaki rozszerzania się w poszczególnych społeczeństwach wpływów socjalistycznych, wydawały się zbyt niebezpieczne, tym bardziej, że wszystkie interwencyjne zamierzenia państw zachodnich w stosunku do rewolucyjnej Rosji nie dały żadnych realnych efektów i powoli, ale stale na ziemiach dawnego carskiego samodzierżawia poczęła umacniać swą państwowość nowa, przeobrażająca się w niesłychanym tempie, Rosja.

Szybko począł rozwijać się ruch faszystowski, który pod płaszczykiem rewolucyjnych frazesów zmierzał do okiełzania klasy robotniczej, do skrępowania jej rozwoju i zlikwidowania jej niezależności. Opanowawszy ster władzy najpierw we Włoszech, a po tym w Niemczech oraz w szeregu mniejszych państw stał się faszyzm prawdziwą nadzieją sfer kapitalistycznych. One właśnie u- [illegible] jego rządy w Niemczech, popierając go przyznawaniem kredytów oraz udzielaniem wszelkiej innej pomocy gospodarczej i politycznej.

Hitler, uzbroiwszy swe zmotoryzowane i pancerne dywizje za pożyczki angielskie i amerykańskie wyruszył na podbój świata. Poniósł klęskę między innymi dzięki wspaniałej postawie i bohaterstwu Armii Czerwonej.

Podobnie jak po pierwszej wojnie narody europejskie znowu próbują zrzucić z siebie więzy kapitalizmu. W tej chwili nie chodzi o drobne jedynie poprawki w stosunkach. Po całej Europie poszła wspaniała, groźna fala antykapitalistyczna. W jednych krajach osiągnięte zostało zwycięstwo klasy robotniczej. Fabryki przestały być własnością kapitalistów, wyzyskowi człowieka przez człowieka zadano zdecydowany cios.

Swobodny rozwój wypadków w tym kierunku nastąpił w krajach, które były wyzwolane przez Armię Radziecką. Państwo proletariackie udzieliło swego poparcia klasie robotniczej Polski, Czechosłowacji, Węgrom i krajów bałkańskich.

Szybko nastąpił jednak atak sił kapitalistycznych i reakcyjnych w krajach zachodniej Europy. Zwycięstwo wyborcze Partii Pracy nie zadecydowało o szerokim programie reform społecznych na wyspach brytyjskich. Po pierwszych próbach nastąpiło wycofanie się z obranej drogi. W ślad za nacjonalizacją przemysłu węglowego nie poszła już nacjonalizacja przemysłu stalowego. Sprzeciwy kapitalistów amerykańskich odniosły swój skutek.

Podobnie obraz przedstawia się we Francji, gdzie nastąpiło rozbicie współpracy między socjalistami i komunistami również na skutek nacisków, idących z USA. Obserwujemy wyraźny atak sfer kapitalistycznych również i w innych krajach Europy. Nadzieje wstępują w szeregi reakcyjne w poszczególnych państwach. Burżuazja wszystkich krajów działa w tym wypadku jak najbardziej solidarnie ‚starając się przez-wać dojrzewające procesy socjalne w Europie, mając cichą nadzieję, że uda się nawet cofnąć dokonane już w szeregu krajach przemiany.

Przeciwko tym zamierzeniom, przeciwko naciskom amerykańskim, przeciw całej polityce dolarowej Trumana i Marshalla musi powstać zorganizowany i konsekwentny odpór ze strony narodów, które już zdołały obalić ustrój kapitalistyczny, musi nastąpić wzmocnienie sił postępu w państwach, w których wpływy kapitalistyczne odgrywają ciągle jeszcze poważną rolę.

Polska Partia Socjalistyczna rzuciła hasło walki o pokój i postęp świata. W ciągu najbliższego tygodnia będą organizowane masowe zebrania naszych towarzyszy, celem poparcia uchwał Centralnego Komitetu Wykonawczego PPS dla zamanifestowania stanowiska mas pepesowskich, dla podkreślenia oznania dla wytycznych polityki zagranicznej naszego rządu.

Wzywamy masy, aby wyraźnie przedstawić im sytuację na terenie międzynarodowym i drogi stojące przed naszym państwem, aby umocnić nasze stanowisko w obronie zasadniczych prawd Karty Narodów, o której obecnie niejednokrotnie zbyt często się zapomina.

Zadania podejmowane przez PPS mają olbrzymie znaczenie w skali międzynarodowej. Walczymy o pokój i postęp nie tylko dla naszego kraju, ale dla wszystkich narodów Europy i świata. Mobilizujemy własne szeregi, ale równocześnie chcemy skutecznie przyczynić się do mobilizacji w obronie postępu i pokoju proletariatu przynajmniej we wszystkich krajach europejskich.

W okresie ataku międzynarodowych sił kapitalistycznych musi następować międzynarodowa koncentracja woli pokojowej klasy pracującej. Mobilizacja sił dla obrony postępu i zabezpieczenia pokoju!

SEK.

Utworzenie komisji

dla spraw plastyki

Celem koordynacji działań oraz zdynamizowania akcji krzewienia kultury plastycznej wśród szerokich rzesz społeczeństwa, Wojew. Rada Kultury w Katowicach w porozumieniu z Wojew. Wydziałem Kultury i Sztuki powołała Komisję Artystyczną dla spraw Plastyki.

Do udziału Komisji zostali zaproszeni przedstawiciele Związków Zawodowych Art. Plastyków w Katowicach i Bielsku, przedstawiciele SARP'u, związków zawodowych, zjednoczeń przemysłowych, Izby Przemysłowo - Handlowej i [illegible] mieślniczej.

Pierwsze posiedzenie Komisji odbyło się w dniu 30. października br. Po zagajeniu sekr. gen. WRK., który zaapelował do zebranych o wytworzenie niezbędnej dla rozstrzygnięcia szeregu ważnych i zasadniczych spraw, atmosfery wzajemnego zaufania, oraz zapewnił o poparciu wszelkich poczynań Komisji ze strony WRK, Komisja ukonstytuowała się następująco: przewodniczący, prof. Rak (W Kursu Szkoły Sztuk Pięknych) oraz J. Kowalczewska (Wydz. Kult. i Sztuki) [illegible]

170 milionów dolarów

dla Polski od zagranicznych towarzystw charytatywnych

WARSZAWA. — W Warszawie odbyło się zebranie Rady Zagranicznych Towarzystw Charytatywnych w Polsce. Przedstawiciele poszczególnych organizacji podkreślili potrzebę dalszej intensywnej pomocy dla Polski.

Ze sprawozdań wynika, że pomoc towarzystw, wchodzących w skład Rady, osiągnęła w roku 1946 sumę 70 milionów dolarów, a w roku bieżącym przewyższa 100 [illegible]

Historyczny »dom nad ziemią«

w 10-lecie śmierci Michała DRZYMAŁY

W roku obecnym przypada 10 lat od śmierci Drzymały, którego uważamy za bohatera narodowego w walce z germanizacją. Kim był: prostym, lecz twardym w swej świadomości, chłopem polskim z poznańskiego, który walczy z germanizacją od połowy 19 wieku. Czasy Bismarka, a później Hakaty, oto [illegible] dla Polaków Golgota.

Co to była Hakata? W r. 1894 trzej Niemcy, Hansemann, Kennemann, Tiedemann, założyli w Poznaniu „Związek Kresów Wschodnich" czyli towarzystwo do popierania niemczyzny w prowincjach wschodnich. Od pierwszych liter nazwisk założycieli przezwano ten związek Hakata. Jedną z najgłówniejszych form walki z polskością było wyrzucanie Polaków z ich odwiecznych siedzib. Uchwalono wyjątkowe ustawy: w roku 1904 zabroniono tworzenia nowych gospodarstw włościańskich, a w 4 lata później uchwalono ustawę o przymusowym wywłaszczeniu.

Ofiarą tych bestialskich zarządzeń padł właśnie urodzony w r. 1857 chłop Michał Drzymała, zamieszkały w Podgradowicach w powiecie wolsztyńskim. Za ciężko zapracowane grosze nabył tu działkę, aby na niej postawić sobie dom.

Ustanowione właśnie zaborcze prawo nakazywało uzyskanie zezwolenia landrata z Wolsztyna. Chłop, choć prosty, lecz uświadomiony narodowo zastanawiał się jakby ominąć ten niemiecki zakaz i nie dać się z ziemi wyzuć, jakby na niej zamieszkać. Dwa lata toczy się walka zażarta, nieustępliwa. Polski chłop był twardy i wreszcie wpadł na pomysł, który mu później pozwolił zostać na własnej ziemi. Zezwolenia na zbudowanie sobie domu nie uzyskał, lecz Drzymała wpadł na świetny pomysł: kupił sobie duży cygański wóz i zamienił go na zwykłe mieszkanie mówiąc: „Nie pozwolili mi budować domu na ziemi, to będę go sobie miał nad ziemią".

Ale wóz cygański nie był z żelaza ani z betonu. Już po pierwszej ulewie dach zaczął przeciekać.

Tymczasem stało się głośno o wozie Drzymały. Rozeszła się fama o niezwykłej odwadze chłopa w walce z germanizacją i jego mimo tej odwagi — niedoli. Społeczeństwo polskie chcąc nagrodzić bohaterstwo Drzymały i przyjść mu z pomocą rozpoczęło zbiórkę na drugi wóz, ale już nowocześnie zbudowany. W tym celu powstał „Komitet Wozu Drzymały" i w niecały rok później stanął na działce wygodny „domek na kółkach". W porównaniu z pierwszym wozem ten był znacznie lepszy. Miał ściany wysłane od wewnątrz korkowym drzewem, które chroniło od mrozu i upału. Z wierzchu pomalowany był wóz na biało i zielono.

Ale niedługo cieszył się Drzymała tym darem. Pewnego razu w czasie nieobecności Drzymały zgraja żandarmerii pruskiej najechała dom polskiego chłopa i opieczętowała go. Wyrzucony z wozu Drzymała uprosił ledwo wójta Podgradowic, aby opieczętowany wóz przyjął na swe podwórze. Sam z żoną zmuszony był zamieszkać u sąsiada na komornym.

Ale na tym szykany nie skończyły się. Wójtowi polecono ściągnąć od Drzymały opłatę za przechowanie wozu na wójtowym podwórku.

Po latach już za czasów Polski wolnej przeniesiono ów wóz do Krakowa jako pamiątkę z czasów walk z germanizacją. Sam Drzymała przeniósł się z Podgradowic najpierw do Cegielska a później do Grabowa w pow. wrzesińskim, gdzie mieszkał aż do zgonu, który nastąpił właśnie 10 lat temu w r. 1937. Wyzwolona Ojczyzna uczciła zasługi Drzymały: otrzymał za życia kawał ziemi ornej, na trumnie złożono krzyż orderu „Polonia Restituta", a same Podgradowice przemianowano na „Drzymałów".

Drzymała wszedł do pamięci rodaków, a nawet do poezji i na scenę jako bohater narodowy, symbol nieugiętej walki Polaków i słowiańszczyzny z germańskim najeźdźcą.

Grzegorz Timofiejew

Konkurs na fotografie

ogłasza M-n. Kultury i Sztuki

WARSZAWA. — Departament Plastyki Ministerstwa Kultury i Sztuki, w porozumieniu z Polskim Związkiem Artystów Fotografów w Warszawie oraz Stow. Miłośników Fotografii w Poznaniu **ogłasza konkurs na fotografię dokumentalną o walorach artystycznych.**

Celem konkursu jest: I. Podniesienie poziomu artystycznego fotografii dokumentarnej, II poszerzenie tematów fotografiki na dziedziny takie, jak fotografia reportażowa, sportowa, naukowa itp.; III. zainicjowanie poszukiwań nowych form artystycznych i metod technicznych.

Nagrody wynoszą: I — 80.000 zł., II — 50.000 zł., III. — 30.000 zł. Poza wymienionymi nagrodami przyznane zostaną listy pochwalne.

Fotogramy w dowolnej ilości w formie najmniej 13×18 cm bez passe-par-tout, **nadsyłać należy do dnia 15 lutego 1948 r. pod adresem: Ministerstwo Kultury i Sztuki, Dep. Plastyki, Referat Fotografiki — Warszawa, Rakowiecka 4.**

Każde zdjęcie winno zawierać na odwrocie godło autora.

To i owo

„Dziki Bill z dwójki"

„Dziki Bill" w przeciwieństwie do innych swych kolegów z „dwójki" nie lubi trzymać się w cieniu. Ta skłonność do reklamy i afiszowania się tak charakterystyczna u dawnego szefa wywiadu USA kosztowała go nieraz bardzo drogo. W r. 1941 w czasie tournee po niezajętych jeszcze przez hitlerowców Bałkanach, himmlerowskie SD, wykorzystując różowy humor pułkownika wykradło mu w kabarecie tekę z ważnymi dokumentami. Za tę porażkę „Dziki Bill" zrewanżował się później Niemcom kilkakrotnie i ostatecznie walka między wywiadem niemieckim, a Wydziałem Informacji Strategicznych (OSS) kierowanym przez Donovana zakończyła się zdecydowanym sukcesem Amerykanów.

Po zakończeniu wojny Truman rozwiązał OSS ku wielkiemu niezadowoleniu Billa, który odtąd pozostawał na stopie wojennej z Białym Domem. Donovan wrócił do adwokatury t. j. swego zajęcia w cywilu. W eleganckim gabinecie przy Wall Street b. szef wywiadu (jeszcze jedno charakterystyczne, a tak modne w Ameryce powiązanie między wywiadem, a wielkim kapitałem) zajmuje się obroną trustów, banków i koncernów, które w pogoni za dywidendami naruszają często bardzo elastyczne antytrustowe ustawy USA. Doskonałe kontakty w Sądzie Najwyższym, gdzie Donovan po I wojnie był prokuratorem ułatwiają mu adwokacką praktykę. W dziedzinie kryminalnej i wywiadowczej jest zresztą „Dziki Bill" pierwszorzędnym fachowcem. Gorzej jednak, że miesza się do polityki. Jako główny doradca polityczny Hoovera zaciążył ujemnie nad polityką amerykańską ostatniego 25-lecia.

Przed wojną Donovan zajmował się z amatorstwa wywiadem. Był w Abisynii i Hiszpanii. W r. 1940 Roosevelt wysłał go do Anglii dla przekonania się, czy wytrzyma ona atak hitlerowski. Donovan wbrew opinii generałów z Departamentu Wojny dał na pytanie prezydenta pozytywną odpowiedź. Roosevelt nabrał do niego zaufania i w lipcu 1941 r. powierzył mu organizację wywiadu. Po rocznej pracy, w której pomagali mu najtężsi naukowcy, a także i businessmani USA z bankierami braćmi Morgan, Richardsem i Roperem na czele, Donovan stworzył OSS. W r. 1943 OSS opracowało plan zgładzenia Hitlera. Niestety, Allan Dulles, obecny podżegacz wojenny nr 1 storpedował ten pomysł, oświadczając, że Hitlera zlikwidują oficerowie niemieccy. OSS liczyło pod koniec wojny 12.000 agentów i miało budżet 135 milionów dolarów. Stało się państwem w państwie i dlatego Truman rozwiązał organizację.

Obecnie Donovan organizuje wielką kampanię za przywróceniem OSS. Wielki kapitał, który by w ten sposób uzyskał jeszcze większy wpływ na politykę amerykańską gorąco popiera „swego Billa". Truman opiera się jeszcze, ale niewątpliwie ulegnie. Ostatnie zarządzenia prezydenta świadczą, że koncepcja „totalnego szpiegostwa", jak to określiło koncepcje Donovana „Nowoje Wremia" znajdują podatny grunt w Waszyng[illegible]

Bill Donovan jest częstym gościem w Kongresie i jego komisjach. Jego wielka szansa znowu nadchodzi.

Okręty na złom

Ilość okrętów Brytyjskiej Marynarki Wojennej, co do których zapadły decyzje, że mają one pójść na złom, wynosi 154 jednostek. Na ilość tę składają się: pancerniki Warspite i Iron Duke, lotniskowiec Argus, dziewięć krążowników, the Vindicative, Entreprise, Dauntless, Despatch, Diomede, Caradoc, Capetown, Cardiff i Ceres, dwa monitory Erebus i Marshal Soult, wielki krążownik i stawiacz min Adventure, 73 kontrtorpedowców, 30 łodzi podwodnych, 5 łodzi masztowych, 17 korwet, 2 fregaty, 7 poławiaczy min i 5 dużych statków, służących jako magazyny i okręty-matki.

WIKTOR CZYK

Kazanie okolicznościowe

Skarbiec naszych cnót narodowych jest tak bogaty, że doprawdy z trudnością tylko można coś do niego wepchać. Dlatego zapewne zadowalamy się jego dotychczasową zawartością, pozwalając jej spoczywać we wspomnianym skarbcu, a sami z zapałem pielęgnujemy mniej zacne skłonności naszych przezacnych charakterów.

Ze względu na brak poważniejszego wykształcenia matematycznego, oraz ograniczenia papierowe nie zamierzam tutaj wyliczać po kolei (robię to zresztą fatalnie) wszystkich zjawisk, dowodzących słuszności wyżej wyrażonego spostrzeżenia. Jednym jednak pragnąłbym się dzisiaj serdecznie zająć, choćbym miał przez to utracić ewentualną sympatię kilku osób, które były święcie przekonane, że znalazły we mnie sprzymierzeńca, podczas gdy ja... Ze wstydu zakrywam oczy i zbielałymi usty błagam o przebaczenie. Tak, tak — ludzie do mnie z sercem, a ja do nich z morałami.

Z jakim to sercem ci ludzie do [illegible]

Ano z sercem pełnym otuchy, że zasila mnie „tematem", że otworzą mi oczy na jakąś sprawę, której do tej pory nie dostrzegłem, a do której powinienem się „przyczepić" i „zjechać na całego". Bo to panie dzieju skandal, granda, „takie czasy" i w ogóle ta cała „demokracja", albo też — zależnie od stopnia zagorzałości w jednym, a „zagorliwości" w drugim wypadku — skandal, granda oraz (dla odmiany) „faszystowskie niebezpieczeństwo i w ogóle „reakcja".

Byłoby wszystko w porządku, gdyby słowa świętego oburzenia i pobrzękiwania względnie bicie na [illegible] miały swoje istotne i rzeczowe usprawiedliwienie. Gorzej jednak, kiedy mamy do czynienia z typowymi przejawami malkontenctwa, doszukiwania się „dziury w całym" i urojeniami, które częstokroć wypływają z przyczyn konkurencji osobistej, jeśli nie są wprost probami cynicznego przeinaczania faktów, lub ich świadomie fałszywego [illegible]

Przejdźmy do przykładów. — Przy jakiejś tam okazji poznałem pewnego pana, który dowiedziawszy się, że „piszę do gazet", z miejsca zaofiarował mi temat do „rozrobienia": Panie, taki temat mam dla pana. To koniecznie trzeba napiętnować w prasie. Właśnie przed chwilą opowiadałem o tym kilku osobom. Panie to już przechodzi ludzkie pojęcie. Skandal!"

— No dobrze, ale co takiego — pytam.

— Co takiego?! Niech pan słucha. W miejscowości X burmistrzem został złodziej. Widzi pan, takich czasów doczekaliśmy się.

— Dobrze, dobrze — powiadam — skąd pan wie, że on jest naprawdę złodziejem.

— Jak to skąd? — Całe miasto o tym mówi.

— No dobra, ale co on ukradł — pragnę dowiedzieć się bliższych szczegółów.

— On, proszę pana wszystko kradł. Znany jest jako złodziej, jeszcze sprzed wojny.

— Panie nie kręć pan w kółko, tylko powiedz mi pan co, komu, gdzie i kiedy ukradł. I czy ma pan na to jakieś dowody.

— Tu nie trzeba dowodów. Przecież wszyscy o tym wiedzą.

Itd. itd. Gość hałasuje, oskarża, sieje zamęt, a konkretnego dowodu złodziejstwa burmistrza nie może przedstawić. „Wszyscy wiedzą, wszyscy mówią" i to wystarcza, by domagać się „podniesienia sprawy na łamach prasy" i by samemu szerzyć niczym nie potwierdzone plotki.

Inny wypadek. Przylatuje zziajany jegomość i woła: „Słuchajcie, jaka granda się dzieje. Będziecie mieli o czym napisać. W naszej instytucji dyrekcja faworyzuje Niemców, a Polaków to wyrzuca z pracy.

— O to może być ładny kwiatek — myślę sobie. Więc jak to faworyzowanie Niemców i prześladowanie Polaków wygląda? — pytam. — Poza tym nie wiedziałem, że w waszej instytucji pracują jeńcy niemieccy.

— To nie żadni jeńcy. Oni mają polskie papiery. Ale naprawdę są Niemcami i ich się właśnie faworyzuje — odpowiada wzburzony infor[illegible]

Po dalszej indagacji okazuje się, że faworyzowani Niemcy, to jeden „Niemiec", że poza tym nie jest on i nigdy nie był Niemcem, tylko nazwisko ma niemieckie, faworyzowanie polega na przyznaniu mu premii, na którą zasłużył a prześladowanie Polaków polega na usunięciu z pracy notorycznego pijaka i lenia, który na dodatek był posiadaczem t. zw. po polsku „volkslisty" oznaczonej dość niską liczbą kategorii. A w końcu wyszło szydło z worka, — usłużny „dostawca tematu" uważał się za pokrzywdzonego, że to nie on dostał premię i szukał sposobu „odegrania się" przy mojej pomocy.

Tak samo Czytelnikowi, który w pełnych komplementów słowach poddaje mi listownie temat nieproporcjonalności ekwiwalentu pieniężnego za deputat węglowy dla urzędników — z przykrością muszę odpowiedzieć, że wprawdzie suma wyrównawcza kilkuset zł. za tonę węgla jest, delikatnie mówiąc, o parę zł za niska, jednak gdybym się oparł na informacji Czytelnika, że od 17. października cena węgla loco kopalnia wynosi zł 2.600 — to naraziłbym się na śmieszność i zarzut szerzenia szkodliwych pogłosek. Owszem kombinatorzy i panikarze lansowali taką plotkę, lecz do dziś węgiel kosztuje w każdej prywatnej firmie handlowej zł 1650 loco piw[illegible]

Bardzo dobrze, że wiadomość o tak wysokiej cenie nie odpowiada prawdzie, gorzej, że wiadomość o nieproporcjonalności ekwiwalentu pieniężnego w niektórych instytucjach odpowiada prawdzie i zupełnie źle, że „pod kopalnią" zdarzają się wypadki oferowania węgla po cenach paskarskich.

Nie chciałbym mnożyć przykładów szkodliwego „robienia szumu" bez uzasadnionych ku temu przyczyn. Niestety lubimy uskarżać się [illegible] oskarżać bezpodstawnie.

Jednym wystarczy domysł lub nawet fakt nieuczciwości czy t. zw. niedociągnięcia ze strony jednego urzędnika jednej instytucji, by wieszać psy na całej instytucji, szemrać na „demokracje" i sarkać na ustrój, inni zaś potrafią się doszukiwać w braku codziennych oznak idealnej szczęśliwości lub w powiedzeniu, że „przed wojną było łatwiej o cytryny" — dowodów antypaństwowego nastawienia i „krecie roboty reakcyjnej". I w jednym i w drugim wypadku przesada. Tym bardziej że źródłem drażniących pokrzykiwań jest przeważnie paluszek (niezawsze pierwszej czystości) z którego wysysa się rozmaite fantazyjki, by potem wskazywać nie tym samym paluszkiem, wołając: „O, widzicie jaka granda, demokracja, reakcja itd." A ludziom, jak to ludziom — w to graj.

Tak więc zjawisko zbyt pochopnego rozdmuchiwania i piętnowania pewnych urojonych wydarzeń nie wzbogaca naszych cnót narodo[illegible]

Prawdopodobnie nie jeden Czytelnik pomyśli sobie: „Dobra, dobra, co on nas tu buja. Ja sam potrafię wyliczyć setki przykładów, gdzie można podnieść słuszne zarzuty."

Racja. Dlatego nie martwię się, by mi zbrakło materiału do felietonów. Tylko zastanówcie się, moi kochani, czy na każdy z waszych zarzutów tak chętnie podnoszonych, potraficie znaleźć rzeczowe dowody. Jeśli znajdziecie — grzmijcie. Jeśli nie — bijcie się w piersi, ale własne, nie cudze.

W pierwszym wypadku będę nastawiał piersi razem z Wami, w drugim nie wystawię ani piersi, ani żadnej części ciała, która moja jest [illegible]

Poznajemy Czechosłowację

Od królika do... wytwornego kapelusza

„Tonak" największa fabryka kapeluszy w Europie

Królik jest takim stworzeniem domowym, hodowanym zresztą nagminnie przez robotników śląsko-dąbrowskich, który z powodzeniem zastępuje w niektórych zakładach gastronomicznych oryginalnego zająca w śmietanie.

Tak samo zresztą, jak w dni bezmięsne wygląda w restauracji na talerzu kotlecik z drobiu, przypominający do złudzenia kotlet wieprzowy z kapustą. Normalnie też po zjedzeniu mięsa króliczego jego ziemska powłoka, skórka królicza, porzucana jest jako bezużyteczny przedmiot, chyba, że któraś rozsądniejsza gospodyni zrobi z niej ciepły kożuszek dla swych dzieci.

Już w okresie przedwojennym prowadzona była u nas propaganda na rzecz hodowli królików i produkowania skórek króliczych, które, a właściwie ich sierść, co zresztą wie tylko niewielu ludzi, stanowią wspaniały surowiec, będący podstawą fabrykacji wytwornych, welurowych kapeluszy.

Dziś w okresie braków aprowizacyjnych hodowla królików stwarza wielu rodzinom robotniczym możliwość częstego zaopatrzenia się w mięso, a nadto czynione są wysiłki ze strony zainteresowanych czynników o odpowiednie wykorzystanie sierści króliczej i w ogóle skórek króliczych i zajęczych.

Posiadamy bowiem w kraju wytwórnie kapeluszy, produkujących je właśnie jak wspomnieliśmy z sierści króliczej i zajęczej. Przy naszym stanie produkcji w tej branży nie zużytkuje przemysł kapeluszniczy produkowanych w kraju skórek. Okazuje się jednak, że nie jest to powód do zmartwienia, gdyż apetyt na nasze skórki królicze ma już od dłuższego czasu zagranica, a dokładnie Czechosłowacja, w której mieliśmy możność przekonać się w jakim stopniu stanowi to dla nas kupiecki interes.

OD SIERŚCI DO KAPELUSZA.

Dziennikarze śląsko-dąbrowscy bawiąc bowiem z rewizytą u swych czeskich kolegów w Ostrawie zwiedzili m. inn. fabrykę kapeluszy „Tonak" w Novem Jecina, jedną z największych w Europie i zapoznali się z samym procesem produkcyjnym.

Kompleks zabudowań fabryki „Tonak" obejmuje cztery zakłady wytwórcze, leżące w niedalekiej odległości od siebie.

Obok zabudowań fabrycznych znajdują się domy, w których mieszkają robotnicy zatrudnieni w zakładach. Przy fabryce znajduje się również kantyna, gdzie robotnicy za stosunkowo niską opłatą otrzymać mogą obiad, piwo itp.

Sam proces tworzenia kapelusza jest stosunkowo prosty.

Przetransportowana do fabryki sierść królicza i zajęcza przy pomocy specjalnych aparatów poruszanych elektrycznością jest czyszczona dokładnie, tak, że uzyskuje się z niej delikatny puch.

W innej już maszynie tenże puch przy pomocy silnego prądu powietrza wtłaczany jest na specjalnie urządzone walcowate stożki mosiężne i prądem gorącej wody zbijany w jednolitą masę.

Z kolei wielkich rozmiarów „kapliny", który jest dopiero zarodkiem kapelusza wędruje dalej przez szereg maszyn, walców i kąpieli w gorącej wodzie, ulegając stale filcowaniu.

Dalszy proces produkcyjny to kąpiel w odpowiedniego koloru rozpuszczonej farbie, a następnie suszenie i skrupulatne wyłapywanie błędów produkcyjnych w postaci kłębków nieczystej sierści itp.

Stąd już „kapliny" wędrują do tej innej części fabryki, gdzie pod wprawnymi rękami robotników nabierają kształtu wytwornych kapeluszy, na które nieraz patrzymy z zazdrością, nie mogąc pozwolić sobie na ich nabycie.

Przyszycie modnej wstążki i wykończenie wnętrza kapelusza to już właściwie drobiazgi, które wykonywane są w minutach.

O tempie produkcji może świadczyć fakt, że tylko jeden z czterech zakładów „Tonaku" wykonuje dziennie około 5000 sztuk kapeluszy, z których poważna część przeznaczona jest na eksport.

W ten sposób właśnie Czechosłowacja uzyskuje cenne dewizy, za które nabyć może z kolei artykuły potrzebne jej do normalnego życia, a między innymi i artykuły żywnościowe, z którymi w ogóle nie jest tam zbyt dobrze.

OKAZJA DO NAWIĄZANIA KONTAKTU

Dodać trzeba, że w najbliższych dniach do Polski przybyć mają przedstawiciele „Tonaku", na czele z dyrektorem działu prawnego zakładów, Edwardem Liczką.

Celem tego przyjazdu będzie omówienie z przedstawicielami władz polskich dostaw skórek króliczych i zajęczych dla czechosłowackiego przemysłu kapeluszniczego.

Fakt nawiązania tego rodzaju kontaktu gospodarczego przedstawił dziennikarzom śląsko-dąbrowskim w czasie ich pobytu w fabryce naczelny dyrektor „Tonaku" inż. Gonda, który wskazał, że propozycje czeskie spotkały się z odpowiednim przyjęciem ze strony zainteresowanych czynników polskich.

Przypuszczać więc należy, że już chyba w niedługim czasie będziemy eksportować sierść króliczą i zajęczą do Czechosłowacji, skąd wzamian niewątpliwie m. inn. otrzymamy wytworne kapelusze niczym nie przypominające przyjemnych skądinąd stworzeń, jakimi są nasze poczciwe króliki. Ponieważ zaś zapotrzebowanie czeskie opiewa na setki tysięcy sztuk skórek istnieje też możliwość do uzyskania pokaźnej ilości maszyn i urządzeń technicznych potrzebnych nam do rozbudowy przemysłu.

Hodowcy królików mają więc pole do popisu, no i stosunkowo dobrego zarobku.

TADEUSZ LIPSKI.

Młodzież proletariacka garnie się do żeglugi

Tow. min. Rapacki o rozbudowie portów i floty

WARSZAWA. (SAP) — W hierarchii zagadnień morskich, jak stwierdził na konferencji prasowej minister Żeglugi, tow. Adam Rapacki — wysuwają się na pierwszy plan porty.

Przejęcie Szczecina przez Polskę przyczyniło się do zwiększenia użyteczności wszystkich portów [illegible] Wybrzeża. Chodzi bowiem o to, by nadać temu portowi **masowych przeładunków, opartemu o potężne zaplecze gospodarcze, większe znaczenie, niż odgrywał on przed wojną. Ma to być wielki port dla potrzeb Środkowej Europy.**

Istnieją ku temu doskonałe warunki. W roku 1949 osiągniemy średnią przeładunku miesięcznego 6 milionów ton węgla i milion ton rudy.

Co do Szczecina, to staje się on dziś wielkim rynkiem pracy, gdzie znajdzie zatrudnienie 10.000 nowych robotników.

Niebywałym sukcesem w dziedzinie rozbudowy portów są wyniki pracy w Ustce. Ten mały, pozbawiony dźwigów port, uruchomiony dopiero w styczniu, przeładował w ciągu 4 miesięcy 100 tys. ton węgla. Jest to rekord wyjątkowy.

Nie rokujemy natomiast — mówił dalej tow. min. Rapacki — wielkich nadziei na rozwój portów, położonych na wschód od Gdańska. Elbląg i wschodnie porty odegrają rolę portów rybackich. Mają one — podobnie jak wszystkie inne mniejsze porty Wybrzeża — przed sobą przyszłość, jako porty lokalne.

Omawiając zagadnienie rozbudowy naszej floty handlowej, tow. min. Rapacki stwierdza fakt smutny, niemniej prawdziwy, że mimo, iż tonaż obecny przekroczył o 60 proc. przedwojenny, **flota nie odpowiada wielkości naszego Wybrzeża.** W najbliższym więc etapie trzeba doprowadzić go do takiego stanu, aby można było obsłużyć najpilniejsze potrzeby polskich por[illegible].

Kadłuby statków możemy sami budować, motory zaś — sprowadzać będziemy z zagranicy. Stosunkowo duże fundusze na rozbudowę floty uzyskamy z ubezpieczeń, jakie wpłyną za statki, zatopione w czasie wojny.

Specjalny rozdział w naszej polityce żeglugowej stanowi rybołówstwo morskie, które od czasów przedwojennych zrobiło tak olbrzymie postępy, że połowy prześcigają zdolność magazynowania, chłodzenia i transportu. W związku z tym trzeba było nawet pohamować ich tempo.

Wykonanie długofalowego planu Ministerstwa Żeglugi ma doskonałe perspektywy dzięki wspaniale zapowiadającym się kadrom młodzieży żeglarskiej z PCWM i szkół morskich. Napływ młodzieży robotniczej i chłopskiej do tych szkół i **demokratyzacja żeglugi polskiej** jest jednym z najważniejszych naszych osiągnięć.

Mordercy żołnierzy przed sądem

w Katowicach

(H) Władze bezpieczeństwa zlikwidowały ostatnio resztki grasującej w powiecie żywieckim bandy rabunkowo - terrorystycznej dającej się szczególnie we znaki wiejskiej ludności, zamieszkującej podgórskie okolice.

Ostatnio przed Sądem Wojskowym w Katowicach stanęła czteroosobowa grupa należąca do bandy **„Zemsty".**

Na ławie oskarżonych zasiedli: **Piecica Hermenegild, Markowska Maria, Strzempek Brunon i Wieczorek Jan.** Grupa ta brała czynny udział w szeregu napadów [illegible]kowych na ludność powiatu żywieckiego, a ponadto uczestniczyła w napadzie na patrol Wojsk Ochrony Pogranicza w Rajczy. **Patrol składający się z kapitana Plewy Zbigniewa, strzelców: Dudy Stanisława i Kozioła Stanisława został uprowadzony do lasu i tam zamordowany przez resztę członków bandy „Zemsty".**

Głównego oskarżonego **Piecicę Hermenegilda sąd skazał na karę dożywotniego więzienia, Markowską na 5 lat więzienia, a Strzempka i** [illegible] **na karę po 7 lat** [illegible].

Coraz więcej trojaczków w Polsce

WARSZAWA — Jak donoszą z Gdyni, w bieżącym tygodniu przyszły na świat trojaczki w rodzinie Szulców, zamieszkałych w Orłowie. Noworodki są płci męskiej i każdy z nich waży po 3 kg. Dzieci i matka są zdrowe. Rodzina Szulców liczy obecnie 9 osób. Zarząd miasta Gdyni poczynił starania, by zapewnić Szulcom odpowiednio wygodne dla tak licznej rodziny mieszkanie.

Termin składania podań upływa 15 bm.

Kto musi uzyskać zezwolenie na prowadzenie przedsiębiorstwa

Ustawa z dnia 2 czerwca br. o zezwoleniach na prowadzenie przedsiębiorstw ogłoszona w Dzienniku Ustaw RP Nr 43, nakłada obowiązek uzyskania zezwolenia **w nieprzekraczalnym terminie do dnia 15 listopada br.** między innymi na następujące rodzaje [illegible]biorstw handlowych, [illegible]wych i rzemieślniczych, nie wyłączając przedsiębiorstw i osób wykonujących zawodowo czynności handlowe względnie usługowe na podstawie już uzyskanych zezwoleń i koncesyj opartych na przepisach szczególnych pod względem prawa przemysłowego:

1) Przedsiębiorstwa rzemieślnicze działające poza obrębem zakładu o ile zatrudniają najemnych pracowników, 2) właściciele dorożek samochodowych, dorożek konnych, 3) biura i przedsiębiorstwa transportowe, 4) tragarzy, 5) hotele, pensjonaty, domy zajezdne, 6) biura widowiskowe, zabaw i imprez rozrywkowych, 7) przedstawiciele, pośrednicy, komisantów, 7) restauracje, kawiarnie, paszteciarnie, cukiernie, bufety, winiarnie, 8) warsztaty naprawy, stacje obsługi pojazdów mechanicznych, 9) garaże, 10) zakłady lecznicze, ambulatoria, 11) publiczne domy składowe, 12) apteki i laboratoria bakteriologiczne, 13) pośrednictwo pracy, 14) przedsiębiorstwa detektywów prywatnych oraz przedsiębiorstwa ochrony mienia (stróżów nocnych), 15) pralnie, magle, 16) masażystów i pielęgniarzy, 17) biura pisania podań, biura pośrednictwa w zawieraniu małżeństw, 18) przedsiębiorstwa zbioru odpadków użytkowych (złomu itd), oraz 19) wszelkiego rodzaju przedsiębiorstwa handlowe, jak sklepy, stragany, kioski, biura handlowe itp.

Termin wnoszenia podań i opłat upływa **z dniem 15 listopada 1947 r., jest ostateczny i w żadnym wypadku nie będzie przedłużony.** Kto spośród wyżej wymienionych osób nie złoży w powyższym terminie wspomnianego podania i nie wniesie opłat, zmuszony będzie najpóźniej do dnia 15 listopada br. przedsiębiorstwo zlikwidować, względnie zaprzestać swego zajęcia zarobkowego.

Prowadzenie przedsiębiorstwa bez wniesienia podania i opłat po tym terminie zagrożone jest karą przewidzianą w art. 27 prawa o wykroczeniach, a nadto w stosunku do osób, które po 15 listopada 1947 r. będą prowadzić przedsiębiorstwa, pomimo, że nie wniosły podań i opłat, **zostanie wydany nakaz zamknięcia przedsiębiorstwa,** przy użyciu środków bezpośredniego przymusu najpóźniej do dnia 15 listopada 1947 r.

Kontrole na okoliczność, czy wniesiono podania i należne opłaty rozpoczną się już od dnia 17 listopada 1947 r.

Wszyscy zainteresowani powinni zatem niezwłocznie dopełnić żądań formalności. Dla ułatwienia, tak Urzędy Skarbowe i Biura Koncesjonowania przy Stow. Kupców na terenie województwa śląsko-dąbrowskiego czynne będą **również w niedzielę dnia 9 listopada 1947 r. i to od godz. 10 — 18 bez przerwy.** Równocześnie podaje się do wiadomości, że Biuro Koncesjonowania przy Stow. Kupców Polskich w Katowicach, ul. Stawowa 10, II piętro, jest czynne począwszy od dnia 5 listopada br. od godziny 8—20 bez przerwy, a nie jak dotychczas tylko w godzinach od 16 do 20.

PRZEGLĄD PRASY

PCK służy sprawie Polski Ludowej

„Robotnik" omawia tekst deklaracji ideowej, wydanej przez popularną instytucję — Polski Czerwony Krzyż.

W deklaracji tej, m. in., PCK pisze:

„Polski Czerwony Krzyż, nie będąc organizacją polityczną, wierny swoim programowym zasadom, deklaruje pełną gotowość do współpracy z czynnikami rządowymi, samorządowymi i społecznymi, które tworzą Demokratyczną Polskę Ludową, i wzywa wszystkich swych członków do jak najaktywniejszej współpracy z czynnikami, wykuwającymi nową rzeczywistość społeczną i polityczną kraju."

„Pracę ideowo - wychowawczą i propagandę czerwonokrzyskich zasad prowadzić w duchu demokratycznym, pogłębiając konsolidację Narodu Polskiego. Szerzyć cnoty obywatelskie, miłość do Polski Ludowej, poszanowanie pracy, przyjaźń między narodami. Zwalczać skutki demoralizacji okupacyjnej, chęć ła[illegible] alkoholizm itd."

„Robotnik", przytaczając powyższy wyjątek z omawianej deklaracji, wskazuje, że:

„W pracy opiekuńczej Polski Czerwony Krzyż pragnie zająć się głównie ludźmi pracy oraz niezdolnymi do pracy, wystrzegając się jednak popierania elementów pasożytujących na opiece publicznej. W zakresie pracy sanitarno - opiekuńczej deklaracja zapowiada prowadzenie pracy leczniczej, zapobiegawczej i [illegible]**tarno - oświatowej na wsi, uruchomienie ruchomych ambulansów, a ponadto organizację przewozu chorych i niesienie doraźnej pomocy w terenie, na drogach, w miastach oraz dalsze prowadzenie akcji krwiodawstwa i przetaczania krwi.**

Służąc sprawie Polski Ludowej, szerząc oświatę sanitar[illegible] **młodzież w duchu obywatelskim i walcząc na arenie międzynarodowej o pokój, Polski Czerwony Krzyż najlepiej** [illegible] **humanitarne zasady i postulaty swego programu."**

Kraków w 30-lecie

Rewolucji Październikowej

(S) w Krakowie w 30 rocznicę Październikowej Rewolucji Rosyjskiej odbyła się uroczysta akademia w Teatrze Miejskim im. Słowackiego.

Na scenie, udekorowanej emblematami narodu polskiego i radzieckiego, ustawiły się lasem sztandarów poczty różnych organizacyj i partyj politycznych.

Na akademię przybyli: minister Sprawiedliwości tow. Henryk Świątkowski, wojewoda krakowski, tow. Pasenkiewicz, dowódca OW gen. Prus - Więckowski, przedstawiciel Armii Radzieckiej płk. Strezikozin, konsul radziecki Owsiejenko Roman, przewodniczący WRN poseł Blak, wiceprzewodniczący MRN Kostecki, prezydent miasta K. Dobrowolski, wiceprezydent Tor, przedstawiciele PPS z sekretarzem WK PPS tow. Machną i przewodniczącym MK PPS tow. Bodanem, przedstawiciele PPR z posłem tow. Strzeleckim, tow. Łapotem i tow. Legomskim na czele, przewodniczący TPZ, tow. Chlebowski, przewodniczący Komisji Kultury i Sztuki MRN red. tow Statter, wiceprzewodniczący tow. Dzierwa Władysław, prezes Sądu Apelacyjnego dr Rudnicki, wiceprezes Sądu Apelacyjnego tow. dr Różański prokurator S.A. dr Guentner, prezes Sądu Okręgowego, Turowicz, rektor UJ prof. dr Walter, rektor AG prof. dr Goetel, rektor ASP, E. Eibisch, prof. WSNS dr Sieradzki, i inni.

Akademię zagaił prezes Towarzystwa Przyjaźni Polsko - Radzieckiej, Stefan Wolas, który przywitał obecnych, po czym scharakteryzował drogi, jakimi kroczyła rewolucja październikowa w Rosji, rozpoczęta 25 października 1917 roku.

Następnie konsul radziecki Roman Owsiejenko w imieniu swego narodu złożył płomienne pozdrowienia przedstawicielom Polski, skreślając z kolei dzieje zrzucenia jarzma caratu przez masy robotnicze i chłopskie w Rosji.

„W historii narodów bywają stulecia podobne do jednego dnia i — takie dni, w których koncentrują się całe stulecia. Stara Rosja żyła szablonem — rewolucja otworzyła nowe horyzonty: prosty człowiek przyszedł do władzy i stał się kowalem własnego losu. Październikowa Rewolucja w Rosji — to nowa epoka w historii całego społeczeństwa. Dała ona wzór nowego ustroju państwowego całemu światu.

Okrzykiem na cześć rewolucji październikowej i przyjaźni polsko - radzieckiej zakończył konsul Owsiejenko swą mowę.

Następnie przemówił prezes Zarządu Głównego Towarzystwa Przyjaźni Polsko - Radzieckiej, min. tow. Świątkowski, obrazując osiągnięcia, których dokonał Związek Radziecki w ciągu ostatnich 30 lat.

Związek radziecki stworzył mocne podstawy dla powstania idei słowiańszczyzny — braterskiej współpracy, narodów słowiańskich.

Związek Radziecki jest największym przyjacielem Polski podkreślił to w walce na terenie międzynarodowym o nasze granice zachodnie.

Dzisiejsza uroczystość ma pogłębić węzy przyjaźni polsko-radzieckiej i uświadomić społeczeństwu polskiemu, iż rewolucja rosyjska przygotowała podłoże dla dzisiejszego ustroju demokratycznego Polski Ludowej.

Okrzykiem na część wodza narodów Związku Radzieckiego wybawiciela narodów słowiańskich, generalissimusa Stalina, zakończył i minister Świątkowski swoje przemówienie.

Orkiestra grała hymny polski i radziecki.

Akademię zakończył wspaniały popis państwowego chóru „pieśni rosyjskiej" pod dyrekcją prof. Świesznikowa, wywołując burzę oklasków rozentuzjazmowanej publiczności.

Podziękowanie

Prezydia Wojewódzkiego, Powiatowego i Miejskiego Komitetu PPS dziękują na tym miejscu Komitetowi Wykonawczemu Budowy Pomnika - Grobowca Ignacego Daszyńskiego za jego trudy i wielką pracę, a w szczególności tow. Polakowi, który niesłychanie wiele pracy włożył od pierwszej chwili powstania Komitetu.

Szczególne uznanie należy się kierownikowi Oddziału Propagandy, WK tow. Kajtochowi, za organizację wspaniałej manifestacji, oraz tow. sekretarzowi WK Słyszowi za zorganizowanie pochodu, i wszystkim pracownikom WK, PK i MK.

Wreszcie dziękujemy artyście - rzeźbiarce ob. Rzewnochowej za pomoc przy budowie pomnika, ob. Dyrkom, właścicielom Odlewni pomników, ob. Trembeckiemu, właśc. Pracowni kamieniarskiej i jego współpracownikom, którzy dokładali wszystkich sił, by pomnik na czas stanął.

Osobne wyrazy uznania należą się Wydziałowi Budownictwa Zarządu Miejskiego, w szczególności ob. dyr. Boratyńskiemu i inż. Sztorcowi za życzliwe odniesienie się i pomoc wydatną przy budowie pomnika i zarządcy cmentarza ob. Lipińskiemu.

Również dziękujemy towarzyszom naszym w Elektrowni Miejskiej i pracownikom Polskiego Radia za wydatną pomoc techniczną przy organizacji uroczystości.

Naczelne władze naszej Partii miały sposobność przekonania się raz jeszcze, iż krakowska organizacja wypełnia wszystkie obowiązki, nałożone na nią, należycie i ku ich zadowoleniu.

PREZYDIA:
WOJEWÓDZKIEGO,
POWIATOWEGO
I MIEJSKIEGO KOMITETU
PPS W KRAKOWIE.

Z zagadnień gospodarczych

Spółdzielczy handel włókienniczy

W celu zdobycia dla naszych czytelników trochę informacyj z interesującej każdego dziedziny rynku i handlu tekstylnego, udaliśmy się do Okręgowego Oddziału Włókienniczego „Społem" w Krakowie (ul. św. Tomasza 1.43), gdzie przeprowadziliśmy rozmowę z delegatem Zarządu „Społem" na okręg krakowski tow. dyr. Bałabanem i kierownikiem Oddziału Włókienniczego tow. Klysikiem.

— CZY SPÓŁDZIELCZOŚĆ PRZED WOJNĄ ZAJMOWAŁA SIĘ HANDLEM WŁÓKIENNICZYM? — PYTAMY DYR. BAŁABANA.

— Jedyna hurtowa w Polsce placówka „Społem", prowadząca sprzedaż artykułów włókienniczych, była agenturę włókienniczą w Łodzi wraz z niektórymi oddziałami „Społem".

Obroty spółdzielczości w tym dziale były przed wojną dość pokaźne. Produkowano we własnym zakresie wysoko wartościowe płótna z marką „Społem", oraz inne artykuły z działu tekstylii — prowadzono na składzie bardzo szeroki asortyment towarowy. Wiele spółdzielni branżowych i typu mieszanego w całej Polsce było zaopatrywane przez Ajenturę Włókienniczą w Łodzi. Ponieważ tekstylia należą do rzędu towarów najbardziej potrzebnych, a wydatek na ich zakup gra dużą rolę w budżecie człowieka pracy, „Społem" z początkiem r. 1946 przystąpiło do szerokiej rozbudowy tego działu. Było to po myśli państwa, które w spółdzielczości zyskało sprawny, nie dla zysku, lecz w imię służby społecznej pracujący, aparat rozdzielczy dla wzrastającej produkcji włókienniczej. Rok 1946 był pierwszym rokiem w którym na akcję zaopatrzenia ludności pracującej rzucono większe ilości towarów. Zostały zaprowadzone równolegle 3 rodzaje zaopatrzenia: 1) akcja kartkowa (dla wszystkich pracujących) 2) wyprawek niemowlęcych, 3) akcja specjalna (zapotrzebowanie centralne różnych organizacyj społecznych). Przy akcji kartkowej system rozdzielnictwa ustaliło Ministerstwo Aprowizacji i Handlu, polecając „Społem" dystrybucję towarów, przeznaczonych na ten cel.

— JAKIE AKCJE HANDLOWE PROWADZI KRAKOWSKI ODDZIAŁ WŁÓKIENNICZY „SPOŁEM"?

— Oddział prowadzi następujące agendy — wyjaśnia tow. kier. KLYSIK — dział art. reglamentowanych, „Przemysł dla wsi", skup i premiowanie zboża oraz Dział komercyjny. Odbiorcami okręgowego oddziału są w pierwszym rzędzie oddziały powiatowe „Społem" następnie Spółdzielnie branżowe, powszechne i inne instytucje. Na zaopatrzenie kartkowe prowadzimy w całości rozdział artykułów przydziałowych z dostaw UNRRA i produkcji krajowej. W rozprowadzaniu towarów z akcji „Przemysł dla wsi" bierzemy udział w 60 proc., a w 30 proc. w rozprowadzeniu tekstyliów komercyjnych dla miast. Miarą rozległości tych prac niech będzie wielkość obrotów, które w krakowskim oddziale włókienniczym wyniosły za I kwartał roku 1947 — 1.200.000.000 zł.

— JAK ZORGANIZOWANY JEST HANDEL PAŃSTWOWY NA ODCINKU TEKSTYLNYM?

— Państwowa Centrala Tekstylna posiada własne placówki handlowe w liczbie około 70 w całym kraju, ale zajmują się one jedynie sprzedażą hurtową. Natomiast spółdzielczość jest aparatem, który od źródeł produkcji doprowadza towar aż do konsumenta poprzez własne, pod ścisłą kontrolą społeczną pracujące ogniwa zbytu. Można śmiało powiedzieć, że spółdzielczość doprowadziła do uporządkowania rynku włókienniczego, a tym samym przyczyniła się do udostępnienia artykułów włókienniczych światu pracy jak również i rolnikom, którym akcja „Przemysł dla wsi" także i na tym odcinku przyniosła obniżkę cen rynkowych. Ostatnia t. zw. „tania dekada sprzedaży weleny w sklepach spółdzielczych" pozostająca w związku z obniżką cen art. przemysłowych ustalona przez Min. Przem. i Hand. a na odcinku spółdzielczości zorganizowana przez „Społem" (Wydział Spożywczy — Dział Włókienniczy w Łodzi) obecnie jeszcze w szerszym zakresie umożliwiła ludności pracującej nabycie towarów wełnianych po poważnie zniżonej cenie.

— CZY SPÓŁDZIELCZY HANDEL TEKSTYLNY NAPOTYKA OBECNIE NA JAKIEŚ TRUDNOŚCI?

— W dniach 8 i 9 września odbyła się w Łodzi narada gospodarcza spółdzielni prowadzących działy włókiennicze z terenu całej Polski. Taka sama konferencja została zwołana w Krakowie w dniu 30 października w zasięgu wojewódzkim. Rezultat tych zebrań jest poważny.

— JAKIE WYNIKAJĄ STĄD POSTULATY?

— Spółdzielcy zebrani na wymienionych konferencjach domagali się, by „Społem" zwróciło się do czynników państwowych z następującymi postulatami:

1) „Społem" winno otrzymywać przydziały tekstyliów w ilościach odpowiadających zapotrzebowaniu sektora spółdzielczego, które winno być pokryte przez zachowanie pierwszeństwa w stosunku do sektora prywatnego.

2) Należy znieść system wiązania asortymentu.

3) Trzeba przyznać spółdzielczości wyłączność w rozprowadzaniu tekstylii w ramach akcji „Przemysł dla wsi".

4) Towary winny być dostarczane w jakości odpowiedniej, a zwłaszcza dostosowanej do danego sezonu.

5) Spółdzielczy handel tekstylny, szczególnie na odcinku akcji wymiennej, winien być zasilony odpowiednim kredytem.

6) Tereny objęte akcjami przesiedleńczymi okupanta winny otrzymać specjalnie duże i jakościowo odpowiednie przydziały.

7) Szczególnie atrakcyjne towary, przydzielane na akcję obrotów wiązanych, winny być z tej akcji częściowo wydzielane do sprzedaży gotówkowej rolnikom z gospodarstw karłowatych, nie mających zboża na zbyciu.

Od pilnego rozpatrzenia i realizowania w miarę możności wymienionych postulatów — dodaje na zakończenie dyr. Bałaban — zależy pomyślny rozwój naszej pracy na spółdzielczym odcinku włókienniczym a tym samym umożliwienie nam dalszej służby społecznej.

SPÓŁDZIELCZOŚĆ TO DEMOKRACJA GOSPODARCZA

Zima nadchodzi

Pamiętaj o najbiedniejszych

Akcja Pomocy Zimowej to pogotowie ratunkowe dla ludzi znajdujących się w najcięższych warunkach bytowania.

Celem Akcji jest uzyskanie środków na rozszerzenie w okresie zimowym normalnej akcji opiekuńczej. Akcja ta obejmie swym zakresem te wszystkie osoby, które w okresie zimowym wymagają szczególnej pomocy, tj. dzieci, młodzież, starców, poszkodowanych przez powódź, repatriantów itd.

Fundusze powstałe z ofiarności społeczeństwa zostaną rozprowadzone po całym województwie proporcjonalnie.

Tegoroczna ofiarność społeczeństwa przejawić się musi nie tylko w składaniu datków i dobrowolnym opodatkowaniu się ludności, ale musi także pójść w kierunku składania produktów rolnych, odzieży używanej i obuwia. Wielu z nas posiada odzież starą, dawno nie używaną bieliznę, czy obuwie, którą będzie można przyodziać i obuć potrzebujących pomocy.

Na terenie miasta Krakowa bezpośrednią akcję zbiórkową prowadzi Miejski Komitet APZ ul. Kanonicza 14.

Listy do Redakcji

Towarzyszu Redaktorze!

Niby zima się już robi, ulice gdzieniegdzie rozkopali, i liście opadają, a ceny rosną — no co tu dużo gadać — zima idzie.

Właściwie to całkiem zwykle — Towarzyszu Redaktorze — w ... kach nie będą się bili, a zaczyna się sezon kultury. Lecz a propos tej kultury, chciałbym się podzielić i tym i owym.

Sezon tegoroczny rozpoczął się — Towarzyszu Redaktorze — od plastyki, czyli otwarto po raz setny nowo-wyremontowaną kawiarnię plastyków — i niby tam tu i ówdzie na ścianach coś z kultury podmalowali, ale jakoś tak z niemiecka i do tego wódka nie najtańsza.

Ale ja właściwie chciałem wspomnieć o teatrach. Bogu dzięki — Towarzyszu Redaktorze — teatrów mamy pod dostatkiem, jak to mój jeden kolega mówi „więcej niż chleba" Jest Mały i większy i takie średnie i dla dzieci i ...

Wybrałem się z Manią tu kiedyś do teatru i wcale pluskiew nie było jak to pisali w gazecie i sztuka była ... Ale tutaj muszę już bardziej detalicznie wyjaśnić.

No więc idziemy z Manią do teatru na taką sztukę Szekspira, co się nazywa „Wieczór trzech króli" — niby reakcyjny tytuł ale demokratycznie odegrali, bo sam dyrektor po scenie biegał, no i idę kupować bilety. Niby to najprostsza rzecz pod słońcem — Towarzyszu Redaktorze — ale nie jak trzeba płacić. Patrzę na cennik i w oczach mi się ćmi — najtańszy ze zniżką coś sto złotych. I do tego kark mnie do dzisiaj boli tak szyją kręciłem i wyciągałem.

Może by tak poruszyć miarodajne czynniki gdzie potrzeba, bo niby cacy cacy — Towarzyszu Redaktorze — ... dla mas, ale chyba dlatego że masę pieniędzy kosztuje.

Z szacunkiem
Ro.

P. S. Sztuka bardzo ładnie wystawiona.

Odpowiedzi Redakcji

Z. P. w Krakowie. Trzeba pójść do lekarza.

G. X. w Rzeszowie. Nie bardzo rozumiem, poco chcecie się drugi raz ożenić.

Wanda w Wieliczce. Chcecie zostać gwiazdą filmową, ale ostrzegam — byle nie w Filmie Polskim, bo prędzej nadejdzie starość niż zobaczycie się na ekranie.

W PARTII PPS

Inwalidzi wojenni

W związku z masowym szkoleniem członków PPS — inwalidzi wojenni PPS-owcy winny również wziąć udział w tym szkoleniu. Wykłady zaczną się dnia 10 11. br. o godz. 16 w budynku związku Inwalidów, ul. [illegible] 14.

* * *

OM TUR w Krakowie przeprowadza werbunek sił roboczych do kopalń Zjednoczenia Węglowego w Zabrzu.

Pracę otrzymać mogą: górnicy, ślusarze, cieśle, kowale, stolarze, elektromonterzy i robotnicy niekwalifikowani.

Zgłoszenia przyjmuje udzielając informacji: Wydział Zawodowy W. K. Organizacji Młodzieży TUR Kraków — Rynek Główny 30, I piętro, pokój Nr. 22.

* * *

Oddział Wiejski WK PPS Kraków zatrudni kilku instruktorów wiejskich przy powiatowych komitetach PPS, województwa krakowskiego Kandydaci zostaną przeszkoleni na kursie centralnym w Warszawie. Pierwszeństwo w przyjęciu mają: a) aktywni członkowie Partii, b) wiek od 23—45 lat, c) pochodzenie ze środowiska wiejskiego, d) ukończona 7-mioklasowa szkoła powszechna. Podania o przyjęcie z własnoręcznym życiorysem i opinią pow. komitetu PPS należy przesyłać do Woj. Komitetu PPS, Oddział Wiejski w Krakowie, Rynek Gł. 30.

Pod tym samym adresem należy zwracać się o bliższe informacje. Termin składania podań upływa z dniem 30 listopada br.

* * *

Samodzielny Referat Kobiet przy WK PPS uruchamia z dniem 15 listopada br. kurs kroju i szycia dla początkujących. Wpisy przyjmuje się w biurze Samodzielnego Referatu Kobiet przy WK PPS, Rynek Gł. 30, II p., pokój nr. 38 między godz. 10 i 12 przed poł. Opłata wynosi 1.500 zł. za kurs. Czas trwania kursu 3 miesiące.

Obrady
krakowskich intelektualistek

(S) W Krakowie po raz pierwszy zostało zorganizowane staraniem Społeczno - Obywatelskiej Ligi Kobiet zebranie intelektualistek miasta Krakowa

Przybyły więc kobiety - [illegible]kowcy, profesorki uniwersytetu, kobiety - pisarki - literatki i dziennikarki, aktorki i adwokatki, lekarki i działaczki społeczne, a między nimi ob. Wilman - Grabowska. Magdalena Samozwaniec, Bogdanowiczowa, Ewa Stojowska, mgr Mathiaszowa, działaczki partyjne — tow. Gołąbowa i tow. Legomska i wiele, innych.

W serdecznej atmosferze zabrała głos wiceminister Eugenia Pragierowa, która scharakteryzowała klimat obrad IV sesji Komitetu Wykonawczego Światowej Federacji Demokratycznej Kobiet w Sztokholmie, i wypowiedzi czołowych kobiet świata.

Przemówienie min. tow. Pragierowej wywarło duże wrażenie na słuczaczkach.

Światowy dzień młodzieży w Krakowie

Miejski Komitet OM TUR w Krakowie zawiadamia wszystkich członków, że dzisiaj t. j. w niedzielę, dnia 9. 11. 47 o godzinie 10 odbędzie się w Starym Teatrze uroczysta akademia z okazji „Światowego Dnia Młodzieży Demokratycznej". W programie bogata część artystyczna, w której wystąpi zespół świetlicowy OM TUR pod kierownictwem tow. Szczednickiego.

Kraków w radiowym festiwalu
muzyki słowiańskiej

(K) Radiowy festival muzyki słowiańskiej, który zaczął się dnia 8 listopada inauguracyjnym koncertem symfonicznym orkiestry PR pod dyrekcją Grzegorza Fitelberga obejmie do dnia 16 bm. 60 koncertów wszystkich państw słowiańskich biorących udział w festivalu.

Kraków wystąpi w festivalu w niedzielę o godzinie 19 nadając koncert Polskiego Wydawnictwa Muzycznego w wykonaniu orkiesty kameralnej pod dyrekcją Panufnika z udziałem chóru Państw. Filharmonii krakowskiej. W programie współczesna muzyka polska.

Następnego dnia w teatrze im. J. Słowackiego o godz. 18 odbędzie się wielki inauguracyjny koncert krakowskiej orkiestry Polskiego Radia pod dyrekcją Jerzego Gerta, która wykona nieznane dotychczas utwory kompozytorów polskich skomponowane specjalnie na festival. Jako soliści wezmą udział: Barbara Kostrzewska i Michał Bulat.

Również w teatrze im. J. Słowackiego w ramach festivalu odbędzie się dnia 13 bm. o godzinie 19 recital śpiewaczy Ewy Bandrowskiej-Turskiej, która wykona pieśni kompozytorów słowiańskich, polskich, rosyjskich, czeskich, bułgarskich i jugosłowiańskich.

W piątek w sali kinoteatru „Świt" pod dyrekcją Konstantego [illegible]wanowa, dyrygenta radzieckiego odbędzie się symfoniczny koncert muzyki rosyjskiej w wykonaniu orkiestry krakowskiej państw. Filharmonii.

W sobotę wystąpi znowu krakowska orkiestra radiowa z udziałem solistów: A Szlemińskiej i Wiktora Bregy. W programie pieśni [illegible]opskiego i pieśni walczącej Warszawy.

Radiowy festival muzyki słowiańskiej przyczyni się niewątpliwie do pobudzenia twórczości kompozytorów.

Inicjatywa Polskiego Radia, które przygotowało tak wielką imprezę umożliwi i uprzystępni słuchaczom wiele utworów zupełnie nieznanych, niedawno odnalezionych lub skomponowanych.

Smutny finał
miodowych miesięcy bigamisty

(S) Podczas okupacji na roboty przymusowe do Niemiec został wywieziony młody i przystojny człowiek. Jan Szwajda.

W Westfalii Szwajda poznał młodziutką Niemkę, Linę Ernst, która tak się w nim rozkochała, iż mimo usilnych sprzeciwów rodziny wzięła ze Szwajdą ślub cywilny i kościelny.

Kiedy Westfalia została zajęta przez wojska sprzymierzone — Szwajda postanowił wrócić do kraju, obiecując swej małżonce, że jedzie tylko na kilka tygodni.

Po powrocie do stron rodzinnych, nawiązał liczne stosunki towarzy[illegible] i flirty, które zakończyły się małżeństwem z Józefą Ebestark.

Świat jednak jest bardzo mały, skoro jeszcze podczas miodowych miesięcy bigamisty, nadszedł z Westfalii do Zarządu gminy Zakopane list Ernst Liny ze skargą w sprawie bigamii, popełnionej przez jej prawnie poślubionego małżonka.

Sąd Okręgowy w Nowym Sączu skazał Jana Szwajdę na 6 miesięcy więzienia, a Sąd apelacyjny pod przewodnictwem w-prezesa J. Różańskiego wyrok powyższy zatwierdził z zawieszeniem kary na lat 5.

Rekruci nie powinni pić wódki

(S) Według starego i utartego zwyczaju poborowi, udający się do wojska, urządzają sobie zabawy, które bez alkoholu obejść się nie mogą. Wskutek tego poborowi stają przed Komisją przeważnie w stanie mocno podchmielonym.

Tomasz Wawro nie wyłamał się z tego przyjętego zwyczaju i udał się do poboru w nastroju bardzo wesołym. Wskutek wypicia większej ilości wódki Wawro w pewnym momencie począł wykrzykiwać antypaństwowe „slogany", uwłaszczające osobom na wysokich stanowiskach państwowych.

Sąd Okręgowy, biorąc pod uwagę nieprzytomny stan oskarżonego uniewinnił go, natomiast Sąd Apelacyjny pod przewodnictwem w-prezesa tow. dr. Różańskiego skazał Tomasza Wawrę na areszt 6 miesięcy z zawieszeniem na trzy lata, oraz 3.000 złotych kosztów sądowych.

Konfident gestapo
był członkiem ruchu oporu?

(S) Przed Sądem Okręgowym w Krakowie odbyła się niecodzienna sprawa, w której jako oskarżony stanął 20-letni J. Kornecki. Kornecki był oskarżony o to, że podczas okupacji był konfidentem gestapo i wydał szereg ludzi, pracujących w organizacjach podziemnych z niejakim Maczkiem na czele.

Podczas przewodu sądowego ustalono, że Kornecki już jako 14-letni chłopiec pracował w roli pomocnika ślusarza w garażu gestapo w Krakowie. Wówczas to Kornecki wziął udział w sabotażu, rozkręcając śruby aut, za co został aresztowany i osadzony w celi na Montelupich.

Sąd, biorąc pod uwagę cały szereg okoliczności przemawiających na korzyść Korneckiego uniewinnił go. Rozprawie przewodniczył sędzia Sa[illegible]ycz, oskarżał prokurator Piątkiewicz, bronił mec. Ojrzanowski.

Plotka i oszczerstwo
zawiodły do więzienia

(S) Leon Kornecki, właściciel fabryki mydła „Wielbląd" w [illegible]wie, rozsiewał kłamliwe i oszczercze wiadomości polityczne szkalując ustrój państwa.

Rejonowy Sąd Wojskowy skazał Korneckiego Leona na 1 rok więzienia z utratą praw obywatelskich i honorowych na lat 2 oraz przepadek mienia. Obronę wnosił mec. Walczak.

Kara za nabieranie
»na interwencję«

(S) Przed Sądem Okręgowym w Krakowie stanęła Włodzimiera Haczkowa, która dowiedziawszy się, że [illegible]dzina Marii Wielawskiej, mąż jej i dwaj szwagrowie siedzą w więzieniu poczęła chwalić się przed Wielawską, iż posiada odpowiednie wpływy i stosunki. Wielawska, [illegible] chęcona ofertami składanymi jej przez Haczkową, wręczyła jej ok. ćwierć miliona złotych za zwolnienie jej krewnych

Sąd Okręgowy skazał Haczkową na 5 lat więzienia z utratą praw publicznych i obywatelskich praw honorowych na lat 5.

Z życia związkowców

(S) Związek zawodowych Pracowników Sądowych i Prokuratorskich zrzesza około 700 osób od najniższych do najwyższych stanowisk.

Prezesem Związku jest czynny i pełen inicjatywy, w-prezes Sądu Apelacyjnego, tow. dr. Józef Różański, któremu dzielnie sekunduje w-prezes sędzia Kosiołowski.

W pierwszych miesiącach po okupacji Związek na skutek interwencji w-prezesa Różańskiego otrzymał większe ilości pomocy w ramach UNRRA, założył do dzisiaj prosperującą stołówkę, z której za małą dopłatą (od 15 — 30 zł.) korzystają nie tylko pracownicy sądowi, ale i ich rodziny. Stołówka ta jest nie małą pomocą gospodarczą dla wszystkich członków.

Poza stołówką pracownicy posiadają zakład szewski i [illegible]wiecki.

Związek posiada również sekcję kulturalno-oświatową, która inicjuje w świetlicy odczyty wybitnych polityków, dostarcza przy pomocy OKZZ zniżkowe bilety na imprezy i do teatrów, wreszcie posiada bibliotekę, składającą się z 600 tomów najnowszych wydawnictw, przyczym biblioteka ta szybko zwiększa swój stan posiadania, gdyż, korzystając z dotacji ministerialnej i dyspozycyjnego funduszu, zakupuje co miesiąc książki naukowo - popularne i beletrystyczne za 10 — 15 tysięcy złotych.

Pracownicy w ilości 500 osób korzystali również z doskonale zorganizowanych wczasów w Krynicy i Muszynie.

KOMUNIKATY

Rektorat Akademii Górniczej w Krakowie zwraca się do wszystkich inżynierów wychowanków Akademii Górniczej z prośbą o nadesłanie do Stowarzyszenia Asystentów Akademii Górniczej — Kraków, Al. Mickiewicza 30 — swych adresów możliwie do dnia 20 listopada br. w związku z przypadającym w sobotę dnia 6 12. br uroczystym obchodem dnia św. Barbary na Akademii Górniczej.

Dotyczy to inżynierów pracujących poza przemysłami: węglowym, naftowym i hutniczym.

X

Dyrekcja Wyższej Szkoły Nauk Społecznych w Krakowie zawiadamia, że wykłady na trzecim roku studiów rozpoczynają się we wtorek dnia 11 listopada br. o godz. [illegible] w lokalu Szkoły przy ulicy Św Marka Nr. 37.

O mistrzostwo KOZB

(P) W hali sportowej przy ul. Zwierzynieckiej odbędą się w niedzielę 9 bm zawody bokserskie o mistrzostwo krakowskiego okręgowego Związku Bokserskiego pomiędzy pięściarzami Grobli i Cracovii. Początek walk o 18,30.

CO * GDZIE * KIEDY

W TEATRACH

„KAPRYSY MARIANNY"

Dziś o godz. 19,30 na dużej sali Miejskiego Starego Teatru grana jest komedia Alfreda Musseta p. t. „Kaprysy Marianny" z Janem Kurnakowiczem, Zofią Niwińską, Wandą Kruszewską, Tadeuszem Surową, Olgierdem Jacewiczem, Władysławem Sheybalem i Janem Zielińskim. Piosenki z wierszy Musseta w przekładzie L. K. Morstina. Reżyseria: Władysław Krzemiński. Dekoracje i kostiumy: Andrzej Pronaszko. Muzyka: Witold Krzemieński i Zbigniew Jeżewski.

Uwaga! Ze względu na premierę w Teatrze Powszechnym TUR I przedstawienie „Kaprysów Marianny" dla zaproszonych gości odbędzie się w poniedziałek, dn. 10 11. 47 r. o godz. 19,30. Premiera prasowa we środę dn. 12 11. 47 r. o godz. 19,30. *Jutro „Romans" i „Wieczór Trzech Króli" w teatrze im. J. Słowackiego.*

Jutro w niedzielę 9 bm. punktualnie o godz. 15 grany będzie „Romans" angielskiego pisarza Sheldona, w którym znakomite kreacje stwarzają Zofia Jaroszewska i Tade[illegible] przedstawienie tej sukcesowej sztu-

Wieczorem o godz. 19 grany będzie po raz 31 Szekspira „Wieczór Trzech Króli" cieszący się niezmiennym powodzeniem dzięki urokowi poezji, melodyjności muzyki i nieprzepartemu humorowi. Widowisko grane w inscenizacji i reżyserii dyrektora Bron. Dąbrowskiego okazało się w bieżącym sezonie teatrów krakowskich bezkonkurencyjnym.

„MADAME BUTTERFLY" w Operze krakowskiej

Dnia 10 i 11 bm. w Operze Krakowskiej powtórzona będzie op. Pucciniego Madame Butterfly, której premiera osiągnęła niebywały sukces artystyczny. Udział biorą: znakomita odtwórczyni Butterfly Z. Czepielówna oraz Klonowski jako Pinkerton, Jankowski konsul. Dyryguje A. Kopyciński.

W poniedziałek początek przedstawienia godz. 19,30 zakończenie o godz. 22. We wtorek początek o godz. 19. Pozostałe bilety do nabycia w kasie teatru miejskiego.

KONCERTY

[illegible]

W niedzielę dn. 9 bm o godz. 12 na Koncercie symfonicznym w Filharmonii wystąpi po wielkich sukcesach w Australii znakomity pianista angielski *Newton Wood*, który wykona koncert fortepianowy Brahmsa d-moll z towarzyszeniem orkiestry, poza tym w programie Mozarta „Wesele Figara" oraz V Symfonia Beethovena. Dyryguje A. Malawski. Bilety nabyć jeszcze można w biurze Filharmonii „Zwierzyniecka 1, II p. i w Orbisie.

W KINACH

ŚWIT: Pepita Jimenez; WANDA: Kopciuszek; UCIECHA: Carrie kłamie; GDAŃSK: Młodość Tomasza Edisona; WOLNOŚĆ: Historia jednego fraka; WARSZAWA: Zenobia; APOLLO: Rodzina Artemonowych; SZTUKA: Cienie przeszłości. — Początek seansów: Sztuka — godz. 15.30, 17.30 i 19.30: [illegible] — godz. 15.30 17.45 i 20: we wszystkich innych kinach o godz. 16, 18 i 20

DYŻURY NOCNE i ŚWIĄTECZNE w aptekach krakowskich.

Rynek Główny 42, Mikołajska 4, Senatorska 5, Długa 88, Łobzowska 20, Mogilska 16, Grodzka 17, Krakowska 9, Starowiślna 77, Kalwaryjska 27.

[illegible]

Dzisiejsze imprezy sportowe

na Śląsku

W dniu dzisiejszym w spotkaniach o mistrzostwo piłkarskiej klasy „A" spotkają się następujący przeciwnicy (gospodarze boisk na pierwszym miejscu):

ŚLĄSKI OZPN

WMKS (Katowice) — HKS (Szopienice), PIAST (Pawłow) — BBTS (Bielsko), WALCOWNIA (Dziedzice) — CONCORDIA (Knurów), POGOŃ (Katowice) — NAPRZÓD (Janów), LIGOCIANKA (Ligota) — KOSZARAWA (Żywiec), RKS ZABŁOCIE (Żywiec) — ZZK (Katowice), BATORY (Chorzów) — RKS 27 (Orzegów), WYZWOLENIE (Michałkowice) — BAILDON (Katowice), Kop EMINENCJA (Katowice - Dab) — Kop DĘBIEŃSKO, BŁYSKAWICA (Radlin)—SIEMIANOWICZANKA, HUTA POKÓJ (N [illegible]) — AZOTY (Chorzów) WAWEL (N. Wieś) — ŚLĄSK (Świętochłowice), POLONIA (Piekary) — ŚLĄSK (Tarnowskie Góry), CZARNI (Chropa[illegible]) — SLAVIA (Ruda), HEJNAL (Kęty) — NAPRZÓD (Lipiny).

OPOLSKI OZPN.

[illegible] (Gliwice) — Polonia Ib (Bytom), CHROBRY (Groszowice) — ODRA (Opole), POGOŃ (Prudnik) — ZZK (Gliwice), LWOWIANKA (Opole) — SZOMBIERKI (Bytom). Kop. MIKULCZYCE — ZJEDNOCZENIE (Zabrze), GROM (Nysa) — LUBLINIECKI KS.

ZAGŁĘBIOWSKI OZPN.

RKS BĘDZIN — SARMACJA, RKS ZAGŁĘBIE (Dąbrowa Górn.) — RKU, RCKS (Czeladź) — ZAGŁĘBIANKA (Będzin), CZARNI (Sosnowiec) — PŁOMIEŃ (Milowice), CYKLON (Wojkowice Kom.) — ZEW (Niemce).

CHORZÓW Stadion AKS na Górze Wyzwolenia godz. 14,00 Finałowe spotkania o mistrzostwo piłkarskie Polski WISŁA (Kraków) — AKS (Chorzów).

BYTOM. Kryta Pływalnia Miejska przy ul. Wrocławskiej godz. 16. Mecz pływacki POLONIA (Bytom) — POGOŃ (Katowice) przy udziale najlepszych polskich pływaków i pływaczek [illegible] Zemyrem, Sołtysikiem, Wa[illegible]m i innymi na czele. W ramach spotkania mecz piłki wod[illegible]

Sensacyjny mecz pływacki

w Bytomiu

BYTOM. W najbliższą niedzielę odbędzie się w Bytomiu spotkanie pływackie pomiędzy miejscową Polonią a Pogonią katowicką.

Zawody odbędą się w pływalni krytej Zarządu Miejskiego przy ul. Wrocławskiej. Początek o godz. 16.

W ramach spotkania dojdzie do sensacyjnych pojedynków pomiędzy najlepszymi pływakami i pływaczkami polskimi i tak w konkurenc[illegible] grzbietowych tegoroczny mistrz Polski inż. Zemyr spotka się z Wą[illegible] (Pog). Do pojedynku tego do[illegible] się — nie bez szans — doskonały junior Polonii Gajdzikiewicz.

W stylu klasycznym zmierzą swe siły mistrz Polski Sołtysik (Pog) z rewelacją bytomską — juniorem Brzęczkiem.

W konkurencjach pań najciekawiej zapowiada się spotkanie Maciejówny (Pog.) z Pawlikową (Pol)

Jako ostatni punkt programu jest przewidziane spotkanie piłki wodnej, w którym tegoroczny mistrz Polski Polonia bytomska będzie musiała wytężyć wszystkie siły dla pokonania swego najgroźniejszego rywala, który odebrał jej w rozgrywkach 3 pkty — wygrywając w Poznaniu i remisując w Krakowie.

Pierwsza porażka piłkarzy radzieckich

CDKA Moskwa – Śleska Ostrava 3:4

PRAGA. — Na stadionie witkowickim w Morawskiej Ostra[illegible] obecności 30 tysięcy widzów odbyło się spotkanie piłkarskie mistrza ZSRR CDKA (Moskwa) z czeską drużyną ligową SK „Sleska Ostrava". Mecz zakończył się sensacyjnym [illegible]ciestwem drużyny czeskiej, zajmującej obecnie w tabeli czechosłowackiej Ligi Piłkarskiej czwarte miejsce. Czesi wygra[illegible] 4:3 (1:2).

„Ostrava" od początku me[illegible] zaczęła atakować i w 14 m[illegible]cie jej środkowy napastnik Krizak zdobył pierwszą bramkę [illegible]wej drużyny, przyjętą [illegible] widownię niemilknącymi oklaskami. Następnie gracze radzieccy opanowują częściowo sytuację i w 33 minucie Gobedze wyrównuje, a w 42 mi[illegible]e Fiedorow strzela drugą bramkę dla swej drużyny. Wynik 2:1 dla CDKA utrzymuje się do przerwy.

[illegible] drugiej połowie gry inicjatywę ma drużyna czeska i w piątej minucie Pscolky zdobywa wyrównanie dla „Ostravy", a w 13 minucie Krizak strzela trzecią bramkę. Czesi atakują w dalszym ciągu. W 16 minucie Kocetkow uzyskuje z kolei wyrównanie dla CDKA. Ostatnią, decydującą o zwycięstwie bramkę strzela w 39 minucie Pscolky. CDKA stara się za wszelką cenę wyrównać, jednak świetna gra pomocy czeskiej nie pozwala na zmianę wyniku cyfrowego, który pozostaje już niezmieniony do końca meczu.

Z kraju i zagranicy

BRUKSELA — W finałowym spotkaniu turnieju wag ciężkich zwyciężył Austriak Weidinger Belga Eugene na punkty. Zwycięzca spotka się w walce o tytuł mistrza Europy w przyszłym roku z obecnym posiadaczem tego tytułu, Anglikiem Woodcockem.

SZTOKHOLM (SAP) W dniu 19 listopada w Londynie piłkarska reprezentacja Szwecji spotka się z reprezentacją Anglii. Gospodarze wystąpią w tym samym składzie, w jakim grali z Walią i Irlandią północną.

TABELA WYGRANYCH 51 LOTERII

2-gi dzień ciągnienia III cie. klasy

Wygrane po 100.000 zł Nr Nr 463 18289 51861 63928.

Wygrane po 20.000 zł. na Nr Nr 15208 20707 22870 32364 41133 41858 54009 73470 76861.

Wygrane po 10.000 zł na Nr Nr 2138 5231 5642 7976 9208 15599 18439 18815 23386 24318 24646 24804 32224 32395 40450 44974 47442 56795 71483 79065 84895.

Wygrane po 5.000 zł Nr Nr 7 686 2147 4774 4801 6464 7565 8338 9416 11006 13734 14023 16021 16263 17036 18682 19713 20439 21858 22472 23547 24671 24707 25705 28399 29035 30187 33296 35070 35378 40087 40472 41961 42084 42356 43128 43613 44426 46698 47378 52603 53165 53222 55305 55798 57834 59036 59072 61498 61527 62038 67975 68044 70078 70372 71602 71969 78380 79446 81308 81398 84445.

Wygrane po 2.00 zł Nr Nr 68 633 671 703 1280 536 984 986 2041 091 107 329 566 586 657 701 763 973 3112 536 592 4031 306 5118 575 787 982 6836 7373 966 988 8052 136 269 342 625 729 808 9051 341 395 515 957 10078 498 11272 534 646 12200 633 13058 170 14268 531 555 640 688 777 954 15295 383 16143 318 17412 777 913 18226 757 19385 787 860 875 20156 497 525 795 957 21039 367 22040 177 919 23022 999 24566 702 760 25017 118 851 944 26015 123 197 267 435 538 27193 378 531 761 895 28260 474 497 29615 738 825 30039 109 358 449 31087 328 816 32181 323 617 677 828 33286 518 749 972 34235 387 35128 206 682 36086 582 37497 678 867 38176 339 39572 40598 41379 540 625 695 769 921 43494 505 511 44757 45216 671 705 46010 158 227 533 733 47203 389 858 48381 49177 182 226391 493 50248 398 483 639 880 51158 408 801 712 52101 282 389 538 589 53310 865 683 730 831 54552 599 766 798 899 55074 585 877 885 56061 083 368 601 808 998 57445 58604 883 58278 60284 61236 237 301 62285 538 547 551 879 63453 64221 364 580 764 842 969 65176 66317 862 67037 258 289 386 413 68305 676 69384 815 70466 71075 665 957 72615 775 73684 783 74133 392 818 75759 957 871 997 76539 659 663 77932 78548 785 79354 80743 81115 82807 931 83029 186 472 630 641 84164.

Dalszy ciąg wygranych po 500 zł. z 1-ego dnia ciągnienia

27034 69 168 275 94 436 518 622 60 716 858 63 928 63 28104 15 20 29 208 81 335 42 90 520 25 51 74 813 903 29069 104 08 41 84 234 90 310 14 87 92 466 540 632 35 36 746 898 907 62 94 30071 99 254 71 320 44 440 532 54 605 27 65 712 842 927 60 73 31011 5 150 226 46 311 475 510 13 28 717 59 840 973 92 32014 208 325 92 408 37 91 501 9 67 809 13 87 984 33033 58 81 5 189 429 64 511 82 602 22 728 62 81 800 33 90 34180 93 233 72 302 484 524 48 98 744 947 35005 153 99 470 509 96 613 29 85 90 723 91 810 013 7 36013 127 348 61 71 81 663 86 713 813 902 37061 115 28 37 58 241 6 55 74 7 368 445 51 61 711 24 66 836 38003 26 85 145 233 75 394 491 554 9 6:8 94 963 5 39065 77 365 55 496 685 881 970 40040 64 80 2 127 54 248 353 77 448 546 616 26 915 38 81 2 41015 390 439 48 7 84 98 512 43 643 807 42085 97 107 248 305 98 484 9 543 88 625 844 43042 126 48 75 359 412 47 607 705 25 806 921 44064 209 79 89 319 57 74 424 49 85 96 620 711 31 88 804 90 911 45005 28 93 143 317 47 85 501 14 31 40 725 87 846 940 9 46009 24 282 310 62 88 415 53 63 513 660 761 75 98 942 47071 135 58 282 366 72 80 90 415 523 748 811 84 915 48039 107 12 228 247 459 73 509 603 835 974 49052 203 310 23 35 42 459 763 894908 50006 140 74 85 8 200 324 78 466 529 70 602 48 80 6 703 7 47 864 75 967 51044 063 127 206 364 72 405 26 94 577 90 708 809 24 906 53 68 52054 91 139 44 209 14 24 50 359 60 407 88 91 509 19 99 601 48 845 52 57 58 68 53017 18 31 48 106 216 351 63 74 486 548 64 8 78 85 638 777 9[illegible]

Dalszy ciąg wygranych po 500 zł podany będzie jutro

UNIEWAŻNIENIA

UNIEWAŻNIA się skradzione Rejestrację wojskową z dnia 18. III. 45 Nr 679/2 wydane przez RKU Wadowice, Kartę odzieżową Nr 0620446, Leg. PPS Nr 2681, Książeczkę wojskową przedwojenną niebieską na nazwisko Stanisław Bolek — Szczakowa, Królowej Jadwigi. (928)

UNIEWAŻNIAM skradzione wszystkie dokumenty osobiste Molenda Wincenty, Sosnowiec, Szczodra 1. (15228)

SĄDOWE

Sąd Grodzki w Krakowie
Dnia 29 października 1947 r.
sygn. I. 3. Zg. 409/47

OGŁOSZENIE

Mindla ze Safierów Traubner ur. 4.8. 1900 w Trzebini, Bljma Safier ur. 8/4 1905 r. w Trzebini, Samuel Safier ur. 7/3 1902 r. w Trzebini, [illegible]lomon Safier ur. 1/3 1907 [illegible] w Trzebini, wszyscy dzieci Szymona i Szajndli z Hoffmanów — zamieszkali w Krakowie, ul. Celna 5, mieli [illegible]łać w listopadzie 1942 r. [illegible]wiezieni z ghetta w Krakowie Podgórzu przez Niemców do Bełzca.

Gdy wobec tego jest prawdopodobne, że wymienieni ponieśli śmierć, zarządza się [illegible] wniosek Nachy Basi Tranner postępowanie o stwierdzenie zgonu wyżej wymienionych [illegible] zarazem ogłasza się wezwanie aby do jednego miesiąca od tego ogłoszenia udzielono Sądowi wiadomości o wyżej wymienionych. Po upływie tego terminu Sąd orzeknie ostatecznie o wniosku.

Sędzia Grodzki: (110)

Sąd Grodzki w Krakowie
Dnia 29 października 1947 r.
Sygn. I. 3 Zg. 396/47

OGŁOSZENIE

Pinkas Traube, urodzony 1, maja 1876 r. syn Mozesa i Chaji z Reichów i Szprinca Traube urodzona 18. października 1881 r. córka Samuela i Rywki z Mandelbaumów oboje zamieszkali w Krakowie przy ul. Jakóba 3/1 mieli w jesieni 1942 r. zostać wywiezieni z ghetta w Krakowie Podgórzu przez Niemców transportem do Bełzca.

Gdy wobec tego jest prawdopodobne że wymienieni ponieśli śmierć — zarządza się na wniosek Abrahama Traubego zamieszkałego w Krakowie ul. Przemyska 3/42 postępowanie o stwierdzenie zgonu wyżej wymienionych [illegible] zarazem ogłasza się wezwanie aby do jednego miesiąca od tego ogłoszenia udzielono Sądowi wiadomości o wyżej wymienionych. Po upływie tego terminu Sąd orzeknie [illegible] statecznie o wniosku.

[illegible]